

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

dokumenty

7-8/2007

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

**ROZHOVOR PREZIDENTA ČR S KATARZYNOU ZUCHOWICZ
PRO POLSKÝ DENÍK RZECZSPOLITA
FRUSTRUJÍ MĚ AMBICE UNIJNÍCH POLITIKŮ
(5.7.2007)**

Bude za Vašeho funkčního období vyvěšena nad Pražským hradem vlajka Evropské unie?

Nevidím pro to důvod a je to mé neměnné stanovisko. Nedávný unijní summit mne v tomto přesvědčení pouze utvrdil. V preambuli nové smlouvy EU není o unijní vlajce ani slovo.

Často se zmiňujete o tom, že jste frustrován tím, co se v Unii děje. Je dnes situace v Evropě natolik dramatická?

Evropa jako světadíl existuje, stejně jako existovala před staletími. A tato Evropa mne nefrustruje. Frustrující jsou ambice EU, jejích politiků a zákonodárců, kteří chtějí všechno centralizovat a řídit shora. Je třeba rozlišovat Evropskou unii a Evropu. To je zcela zásadní věc. Evropa je zeměpisná oblast. Evropskou unii vytvořili lidé.

Má existence takové organizace vůbec smysl?

Evropskou integraci potřebujeme, ale pod tímto pojmem já rozumím liberalizaci, likvidaci veškerých bariér a hranic, zajištění svobody člověka. Potřebujeme také co možná nejméně právních omezení a regulací. Toto pro mě znamená termín „evropská integrace“. Zcela jiným procesem je unifikace Evropy. Nemyslím si, že ta je nezbytná a užitečná.

Chtěl byste, aby Česká republika vystoupila z Unie, kdyby to bylo možné?

Taková varianta neexistuje. Do Evropy patříme a na evropské integraci se musíme a chceme podílet.

Proč se Česká republika rozhodla podpořit Polsko během posledního summitu Unie v Bruselu?

Polsko považujeme za přítele. Musím přiznat, že se sám vždy snažím – když se během unijních summitů chci ujmout slova – rozhlížet, zda bude někdo ochoten zvednout ruku a říci: „Souhlasím s Vámi.“

Má pro Vás nějaký význam skutečnost, že v Polsku je u moci pravice?

Plně respektuji suverenitu Polska a nehodnotím jeho vnitřní politiku. Nepletu se do problémů školství či stávků lékařů. Pro mě je důležité, jak se Polsko chová během unijních jednání, jaká je jeho pozice v Evropě. A mohu rozhodně říci, že se mi mnohem víc líbí pozice Polska Lecha Kaczyńského než jeho předchůdců. V mé terminologii byl Aleksander Kwaśniewski rozhodným zastáncem evropské federace. Kaczyński je blíž mému stanovisku, že základem integrace jsou národ a stát. Zdůrazňuji však: to je moje terminologie. Ani prezident Kaczyński, ani Kwaśniewski ji nepoužívají.

Umíte si představit Polsko v roli regionální mocnosti?

Polsko je větší než ostatní země regionu a z toho důvodu hraje větší roli. Toť vše. Střední a východní Evropa není uspořádána tak, aby umožnila jedné zemi získat pozici lídra. Nechť to tak zůstane.

Potřebují naše země protiraketový štít?

Nerad bych nyní pronášel ostřejší slova než během návštěvy prezidenta Bushe v Praze. Řeknu jen, že mnohem větší zájem mám o výstavbu protiraketového štítu jako symbolického gesta vyjadřujícího dobré transatlantické vztahy a udržení a posílení česko-amerických vztahů. Nechceme být zcela závislí na EU. Pro zachování rovnováhy chceme mít mocného spojence v podobě Spojených států.

A jakým spojencem je Polsko?

Polsko pro mě vždy bylo velmi přátelskou zemí. Já a moje žena milujeme hory a od doby, kdy se otevřely hranice na Západ, pobývám častěji v Rakousku než v Polsku; z Prahy tam jedu autem tři hodiny. Ale v dobách komunismu bylo Polsko zemí, kterou jsem navštěvoval častěji než kteroukoliv jinou. Nejdříve, od konce 50. let jsem hrával v Polsku basketbal. Později jsem přijížděl jako vědecký pracovník Československé akademie věd. Po roce 1968 byla situace v Československu velmi složitá a já jsem se mohl účastnit mezinárodních konferencí pouze v Polsku a Maďarsku. Polsko jsem navštívil také v září 1989, kdy byla vytvořena první nekomunistická vláda. Jel jsem do Varšavy v neděli večer nočním vlakem, ale víkend jsem strávil na naší chalupě v jižních Čechách. Je to stará usedlost. Nebyla tam televize, neposlouchali jsme rádio a nečetl jsem noviny. O tom, že byla vytvořena Mazowieckého vláda, jsem se dozvěděl až na nádraží ve Varšavě. Řada nových ministrů byla mými akademickými kolegy. Proto je můj vztah k Polsku jiný než u běžného Čecha.

Co dnes nejvíce ohrožuje Evropu?

Centralizace rozhodovacího procesu v EU. Stále větším problémem je také absence demokracie. Je to pro mně stokrát důležitější než ohrožení dodávek ropy z nějaké země.

A jedná-li se o tradiční hodnoty?

Nevidím bezprostřední souvislost s EU, je to obecnější problém. I když jedna hypotetická souvislost zde možná je. Mám na mysli oslabení národního státu, s čímž je spojeno také oslabení řady tradičních hodnot. V tomto kontextu další unifikování Evropy může mít na změnu systému hodnot vliv.

Jaká je role imigrantů?

Příliv imigrantů mění Evropu. Česká republika ale zatím patří k těm šťastným zemím, ve kterých je počet imigrantů relativně nízký, i když je mnohem vyšší než v minulosti. Nedávno jsem 15 km od Prahy hrál v malé obci s přáteli tenis. V restauraci, kde jsme večeřeli, byla skupina asi 20-25 Číňanů s dětmi. Takovou skupinu Asiatů bychom před deseti lety neviděli dokonce ani v centru Prahy. Svědčí to o fundamentální, radikální změně.

Ohrožují podle Vašeho názoru imigranti Evropu?

Vidím to jako ohrožení. Nezlobím se však na imigranty, ale na Evropany, kteří je sem přivedli. Existují dvě skupiny Evropanů zodpovědných za příliv milionů cizinců na náš kontinent. První skupinu tvoří ideologové, kteří po tři poslední desetiletí propagují doktrínu multikulturalismu, kteří nás přesvědčují, že každý je v pořádku, že každý může být našim sousedem. Považuji tuto doktrínu za mylnou. Druhou skupinu tvoří evropští socialisté, kteří vytvořili v Evropě sociální stát založený na sociální politice, která nemotivuje Evropany k práci. To oni vytvořili systém, ve kterém relativně bohatí Evropané nechtějí vykonávat určitá povolání. Proto jsou potřební imigranti. Nejsou to

islámští ideologové či Al Káida, kdo nese zodpovědnost za přistěhovalce a problémy, které s nimi souvisí, nýbrž sami Evropané.

Říkáte, že nemáte nic proti homosexuálům, nýbrž proti homosexualitě. Máte rád ženy, ne však feminismus. Jste proti všem -ismům?

Jsem klasický liberál, který je rozhodně proti všem -ismům tohoto typu. V tomto smyslu mám blíže ke stanovisku Polska než jiných zemí. Multikulturalismus je nebezpečná ideologie. Jsem pro perfektní sousedské vztahy. Chci mít v domě dobré sousedy. Když si zapomeneš koupit sůl, můžeš zaklepat na jejich dveře a půjčit si ji. Děti souseda si hrají s tvými dětmi. Dveře našich bytů však zůstávají zamčené na klíč. Pokud si chceš se sousedem promluvit, musím zaklepat nebo zazvonit. A multikulturalismus likviduje nejen klíč, ale i dveře, nebo navrhuje, aby byly vždy otevřené.

Takže homosexuálové a feministky by měli hlásat svoje hesla doma a nesnažit se s jejich pomocí spasit svět?

Mám řadu vyhrčených názorů. Nechci ale veřejně bojovat se všemi, se kterými nesouhlasím. Proto mi dnes stačí boj s europeismem, environmentalismem a multikulturalismem.

Považujete současné ekologické fanatiky za větší ohrožení než komunisty?

Neříkám, že jsou větším ohrožením. Pouze říkám, že komunismus dnes není reálným ohrožením pro svět; zatímco ideologie environmentalismu je. Napsal jsem knížku s podtitulem: „Co je větším ohrožením, klima nebo svoboda?“ A jsem čím dál tím více přesvědčen, že ohroženo není klima, nýbrž svoboda. Ekologičtí fanatici zneužívají hesla o ochraně životního prostředí, aby nás mohli řídit, aby mohli vládnout světu, aby mohli ovlivňovat náš život způsobem, který je pro svobodného člověka absolutně nepřijatelný. Je třeba zničit hysterii kolem této ideologie.

Jak?

Jezdím po světě, poskytuji rozhovory, píšu. Moje kniha vyšla před šesti týdny a stále je na prvním místě mezi bestsellery v České republice.

Považují Vás vědci za šílence?

Ne. Dostávám od řady z nich stovky e-mailů. Kromě toho environmentalismus není otázkou vědy. Hesla, která hlásá G8 či Evropská unie, týkající se klimatických změn jsou iracionální.

V žebříčcích popularity a důvěryhodnosti máte obrovský náskok před ostatními politiky. Co to v sobě má Václav Klaus?

Snad jistou osobitost. Mám své názory, které nezmění útoky vlivných novin a politiků. Všichni ví, že nejsem jako korouhvička a neměním názory podle směru větru. Jezdím po celé naší zemi, navštěvuji lidi.

Proslul jste také politicky nekorektními výroky. Často předem upozorňujete: „Ted' řeknu něco, co je politicky nekorektní.“ Vždy proti proudu?

Politická korektnost je tragédií dnešní doby. Během oficiální návštěvy Islandu o mně premiér této země prohlásil: „Václav Klaus je velmi často politicky nekorektní, nejčastěji je však korektní politicky.“ Velmi se mi to líbí.

**ČLÁNEK VÁCLAVA KLAUSE
PRO DENÍK LIDOVÉ NOVINY
POLSKO JE NAŠÍM DŮLEŽITÝM SPOJENCEM
(10.7.2007)**

Dnes začíná třídní státní návštěva Václava Klause v Polsku. Při této příležitosti prezident pro Lidové noviny zhodnotil význam česko-polských vztahů.

V dnešní situaci v Evropě není státní návštěva Polska, našeho významného souseda, jen rutinní, více či méně formální příležitostí k udržování standardních politických vztahů mezi sousedícími zeměmi. To by navíc snad ani nebylo třeba, protože současné česko-polské vztahy výrazně nadstandardní jsou. Nebylo tomu tak ale vždycky.

Vzhledem k měnící se politické konstelaci našeho regionu procházely česko-polské vztahy obdobími intenzivní spolupráce i obdobími oslabení nejen kontaktů, ale i vzájemného porozumění. V minulosti jsme se však v každém případě často obohacovali a inspirovali – vzpomeňme svatého Vojtěcha, jagellonské krále a jejich dobu, nebo hrdinná polská povstání v 19. století. Vzpomeňme tragédii druhé světové války, ale i klíčové okamžiky odporu proti komunistické diktatuře, jakými bylo poznaňské povstání, Pražské jaro, hnutí Solidarity. V mnohém podobné bylo i hledání cesty jak překonat následky komunismu.

Dnešní česko-polské vztahy zaznamenávají jedno ze svých neplodnějších období. Obě země zvládly nelehké období transformace a řadí se mezi úspěšně se rozvíjející země Evropy. Ve stejném okamžiku jsme vstoupili do Severoatlantické aliance a stali se jejími spolehlivými členy. Velmi obdobně interpretují význam transatlantické vazby pro evropskou bezpečnost a i proto se angažují v projektu rozmístění prvků americké protiraketové obrany na území našich států. Od roku 2004 jsme oba členy Evropské unie a máme řadu podobných názorů na to, jakým směrem by se tato organizace evropské spolupráce měla ubírat.

Český a polský hlas je v debatách o zásadních otázkách mezinárodní a evropské politiky slyšet a pozitivní je to, že v posledním období existuje viditelná snaha o společný postup a vzájemnou podporu.

Obě země – se svou historickou zkušeností boje za zachování suverenity a národní identity, se svou zkušeností s důsledky potlačování svobody ve jménu údajně vyšších cílů, se svou zkušeností s životem v zemi podřízené cizím zájmům – máme dnešní Evropě co říci. Jsme povinni bránit vývoji, který by hrozil opakováním některých nešťastných aspektů naší historie. Nesmíme podlehnout, tak jako někteří naši předkové, iluzím, že dějiny, jak je po tisíce let známe, skončily, a že právě my budeme už navždy žít v bezstarostné harmonii a bratrství všech se všemi.

Současná politická reprezentace obou našich zemí pochopila, že se Evropská unie nachází na křižovatce. Že snahy vlivných evropských elit vytvořit z Evropské unie – za zády občanů členských zemí – byrokratický federální superstát byly odmítnutím Evropské ústavy v referendech ve Francii a Nizozemsku pouze zpomaleny. Jak ukázaly výsledky nedávného bruselského summitu, tento cíl se má realizovat

i v budoucnu – pouze se změněným slovníkem a s kosmetickými úpravami převážně symbolické povahy. Zastánci tohoto projektu ignorují nebezpečí, že tento postup bude rozpory, které v Evropě objektivně existují, prohlubovat a vyostřovat a že dokonce může ohrozit vše pozitivní, co evropská integrace obyvatelům našeho kontinentu dosud přinesla. Proto je nezbytné prosazovat realistickou a demokratickou vizi Evropské unie jako seskupení suverénních členských zemí a jejich svobodných občanů.

Existuje spousta dalších aktuálních témat. Považuji i proto svou státní návštěvu Polska za více než jen symbolické potvrzení dnešního, velmi úspěšného období naší spolupráce.

KPR

**OTEVŘENÁ ODPOVĚĎ PREZIDENTA REPUBLIKY
NA OTEVŘENÝ DOPIS OHLEDNĚ REFERENDA
K INSTALACI AMERICKÉHO RADARU NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY
(13.7.2007)**

Otevřený dopis 55 občanů požadujících referendum na téma instalace amerického radaru přijímám jako příspěvek do užitečné celospolečenské diskuse na toto téma. Občany naší země toto téma oprávněně zajímá a některé i znepokojuje. To je legitimní.

Jako prezident republiky si dovedu představit obě varianty řešení – schvalování parlamentem i všelidové referendum. Obě mají své plusy i minusy. Varuji však před laciným populismem. Při známých pacifistických náladách u nás (i v celé dnešní Evropě) a při podceňování nově vznikajících bezpečnostních rizik je důvod k obavě, že by racionální argumenty mohly jít stranou, a že by byl výsledek referenda předem téměř znám. Proto nevím, zda signatáři otevřeného dopisu žádají referendum, nebo žádají-li odpověď NE.

Jak už jsem opakovaně veřejně sdělil, jako prezident republiky v této věci neuplatním právo veta a budu respektovat většinový výsledek, ať vznikne jakýmkoli způsobem.

Václav Klaus, prezident republiky

KPR

**PREZIDENT VÁCLAV KLAUS
ZASLAL SOUSTRASNÝ TELEGRAM
BRAZILSKÉMU PREZIDENTOVI
(18.7.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal prezidentovi Brazilské federativní republiky Luizí Inácio Lula da Silvovi, v souvislosti s katastrofickou havárií brazilského letadla, soustrasný telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

s hlubokým zármutkem jsem vyslechl zprávu o leteckém neštěstí, ke kterému došlo v Sao Paulu. Velmi mě zasáhla zpráva o tom, že k havárii letadla došlo za okolností, které si vyžádaly životy všech cestujících.

Dovolte mi, abych Vám a Vaším prostřednictvím také rodinám obětí vyjádřil jménem svým i jménem občanů České republiky upřímnou soustrast.

Hluboce s Vámi, vážený pane prezidente, soucítím.

Václav Klaus

KPR

**PREZIDENT ČR ZASLAL
BLAHOPŘEJNÝ TELEGRAM ALBÁNSKÉMU PREZIDENTOVI
(23.7.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal prezidentovi Albánské republiky Bamiru Topimu blahopřejný telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Albánské republiky.

Jsem přesvědčen, že vztahy mezi Albánií a Českou republikou se budou k oboustrannému prospěchu i nadále úspěšně rozvíjet a rád spolu s Vámi budu hledat další příležitosti k jejich posílení. Věřím, vážený pane prezidente, že z titulu své funkce budete moci také přispět k nalezení účinného řešení otázek, které se dotýkají stability regionu jihovýchodní Evropy a souvisí i s perspektivou plnohodnotného zapojení Vaší země do procesu evropské integrace a transatlantické spolupráce.

Přeji Vám mnoho úspěchů a věřím, že se budeme moci setkat osobně.

S úctou

Václav Klaus
prezident České republiky

KPR

**PREZIDENT VÁCLAV KLAUS
ZASLAL BLAHOPŘEJNÝ DOPIS
INDICKÉ PREZIDENTCE
(23.7.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal prezidentce Indické republiky Pratibhě Patilové blahopřejný dopis tohoto znění:

Vážená paní prezidentko,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentkou Indické republiky.

Vztahům mezi našimi zeměmi přiřkládám mimořádný význam a jsem přesvědčen, že se budou i nadále úspěšně rozvíjet. Věřím, že ve svých funkcích budeme mít oba příležitost k tomu svým dílem přispět. Velmi rád vzpomínám na svou státní návštěvu v Indii v roce 2005, kde jsem měl možnost kromě hlavního města Dillí navštívit i Kalkatu, Goa, Bangalore a také stát Maharáštra, který je Vám tak blízký.

Rád bych Vás, vážená paní prezidentko, pozval na státní návštěvu do České republiky. Vaše návštěva by byla impulsem k dalšímu posílení vztahů mezi našimi zeměmi, a proto věřím, že mé pozvání budete moci v nadcházejících letech přijmout.

Přeji Vám pevné zdraví a mnoho úspěchů ve Vaší zodpovědné funkci.

S úctou

Václav Klaus
prezident České republiky

KPR

**PREZIDENT VÁCLAV KLAUS
ZASLAL BLAHOPŘEJNÝ TELEGRAM
VIETNAMSKÉMU PREZIDENTOVI
(27.7.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Nguyenu Minh Trietovi, prezidentu Vietnamské socialistické republiky blahopřejný telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu znovuzvolení prezidentem Vietnamské socialistické republiky.

Jsem přesvědčen, že mimořádně dobré vztahy, které tradičně mezi našimi zeměmi existují, se budou i do budoucna rozvíjet ve všech oblastech a že k tomu budeme moci oba společně přispět.

Rád vzpomínám na naše setkání během mé návštěvy ve Vaší zemi loni na podzim a věřím, že během Vašeho druhého funkčního období budete moci přijmout mé pozvání ke státní návštěvě České republiky.

Přeji Vám do dalších let mnoho zdraví a úspěchů.

S úctou

Václav Klaus

KPR

**ROZHOVOR PREZIDENTA REPUBLIKY
PRO RÁDIO SVOBODNÁ EVROPA
(2.8.2007)**

Jaké jsou podle Vás hlavní důvody, proč Česká republika potřebuje takový ústav (Ústav paměti národa). Už existují jiná pracoviště – jako Ústav pro soudobé dějiny nebo Úřad dokumentace vyšetřování zločinů komunismu – a proč právě teď?

Musím se přiznat, že na tuto věc žádný silný názor nemám. Mě prostě komunismus jako fenomén nesmírně trápí, zajímá, prožíval jsem ho drtivou většinu svého života, mám pocit, že o něm něco vím. S velkou chutí si přečtu jakoukoliv další objevnou knihu, studii, práci, která by mě odhalila něco, co netuším, co neznám, co jsem nikdy v desítkách, stovkách knih a článků zatím ještě nečetl. Takže jestli k tomu někdo něco dodá, tak je to dobře.

Na druhé straně vím, že nic nedodá „Ústav“. Ústav nedodává nic, protože Ústav nic nepíše. To píšou konkrétní lidé, to píšou nějakí konkrétní autoři, kteří mají nebo nemají co říci, takže já bych od Ústavu samotného nečekal prakticky nic. Pokud se někomu podaří namotivovat nějakou kvalitní skupinu lidí, která bude bádát, která s něčím přijde, která má na to pevné, silné názory, která je schopna něco napsat, tak je to dobře, ale sama o sobě myšlenka, že bychom vyřešili problém založením Ústavu, tu já nesdílím.

Vidíte problém v tom, že členové Rady budou zvoleni politiky?

Vůbec ne. To jsou irelevantní věci, které sice trochu rozčeří letní poklidný rybníček naší politiky, ale o to opravdu nejde. Kdo jiný by byl v nějaké takové Radě? Vezměte si Radu Vašeho rádia nebo jakoukoli Radu podobné instituce kdekoli ve Spojených státech, kdo by ji vymýšlel? Losovali by je? Nebo by bylo referendum, kteří lidé by měli být v té Radě? To je falešná, zbytečně zlá hra opět proti politikům. Je nedůstojné, abychom o tom vůbec mluvili. Kdo jiný by je měl volit? NGOs? Zfanatizovaní Greenpeace? Nebo někdo takový? Nechápu, kdo by je měl volit.

Podívejte, vyvážet revoluci nebo někam demokracii je sen a tyto sny většinou dopadají strašlivě špatně. Já takto svět nevidím. Nemyslím si například, že k nám byla dovezena demokracie a že nás někdo měl vyučovat nebo že jsme vyučováni v tomto směru potřebovali. Nic takového nebylo potřeba. Starý systém se u nás rozložil zevnitř a věřím, že se podobným způsobem rozloží dříve či později zevnitř v Bělorusku nebo na Kubě nebo kdekoli jinde. Ti hrdinové, kteří si myslí, že oni ten pád komunismu způsobili, to je mystifikace. To si namlouvají sami sobě. Takže, prosím Vás, s tímhle tím velmi opatrně.

A přesto tam existují disidentské skupiny, pořádají demonstrace, pořádají akce...

...samozřejmě...

...měla by být pro ně nějaká podpora nebo nechat to být?

Umíme-li je každý nějakým vhodným způsobem podpořit, abychom jim nezkomplikovali domácí situaci, tak to dělejme, ale že by to měl být nějaký „program“, to je velmi naivní pohled na dějiny.

Můžeme přistoupit k jinému tématu? Částečně díky Vaší knize Modrá, nikoliv zelená planeta jste se stal, hlavně v zahraničí, známým svými názory o globálním oteplování. Byl to Váš záměr? Těší Vás ten ohlas? Chcete se stát nějakou jako protiváhou k Alu Gorovi?

Mě toto téma strašlivě trápí. Mě trápí strašně dlouho a strašně dávno a s Al Gorem jsem se na to téma setkal v televizní debatě v New Yorku už asi před patnácti lety, takže to není pro mě nějaká novinka, kterou bych dnes objevil. Považuji to opravdu za jedno z nejvážnějších ohrožení svobody na světě, za jedno z nejvážnějších ohrožení normálního vývoje lidstva. Samozřejmě nikoliv globální oteplení, ale názory, které jsou nám propašovávány díky falešné hrozbě globálního oteplení lidmi, jako je Al Gore a nebo spousta dalších lidí někde jinde.

Hysterie, která vzniká v západní Evropě a ve Spojených státech, je směšná a nedůstojná a je nepochybné, že se nám za pár let či desetiletí budou lidé smát, jestli se opravdu v první dekádě jedenadvacátého století lidé nezbláznili, že vsadili na tuhle kartu. Je třeba používat všech cest, jak tuto hysterii rozbít. Jednou z nich je nepochybně napsání téhle knihy, cestování po světě, pronášení projevů, dávání rozhovorů. Jsem rozhodnut přijet letos v závěru září do New Yorku, kde generální tajemník OSN organizuje den před zahájením Valného shromáždění konferenci na téma globální oteplování, a tam se sejdou samí ti Gorové. „Omylem“ tam pozvali také mě a já tam vystoupím s velmi razantním projevem.

Pro ty lidi, kteří ještě nečetli Vaši knihu, Vy píšete, že socialismus byl nahrazen hrozbou ambiciózního environmentalismu. Můžete definovat ten termín? Co tím přesně myslíte?

Ten citát není úplně přesný. Socialismus je jistý společenský systém, ten nemohl být nahrazen environmentalismem. Kdybyste řekl, že socialistická doktrína je nahrazena environmentalismem, tomu bych rozuměl. Opakujeme do omrzení, že jednou věcí je ekologie, řekněme vědecká ekologie jako deskriptivní, pozitivní věda, která popisuje nějaké reálné věci a jevy ve světě a snaží se mezi nimi hledat souvislosti, zákonitosti a podobně. To je disciplína, o které ale teď vůbec nediskutujeme. Něco úplně jiného je nad tímto tématem nabalený Weltanschauung, jak se hezky říká německy, čili světový názor, který zneužívá některé teze, které přináší tato, či jiné vědní disciplíny k tomu, aby provedl další v nekonečné řadě útoků na lidskou svobodu a na tržní ekonomiku. Hlavním útokem na trh v posledních sto, stopadesáti letech, byly měkčí či silnější verze toho, co dneska, když už padl komunismus, zůstalo jako soziale Marktwirtschaft, sociální tržní ekonomika. To je de facto oficiální ideologie Rakouska, Německa, dneska už i Evropské unie.

Hlavní útok na trh a na lidskou svobodu byl přidáním adjektiva sociální. Svou politickou kariéru jsem zahájil výrokem z počátku 90. let, když jsem říkal: trh bez adjektiv neboli trh bez přívlastků. Nekažme trh žádným přívlastkem. Takže první útok byl sociální, v měkčí verzi dnešního evropského systému, v tvrdší verzi komunismu. Teď se tam více a více říká sociální a ekologicky orientované, tržní hospodářství, což je další útok na trh a lidskou svobodu. A jako někdo, kdo komunismus prožil, myslím, že je třeba volat na poplach. Takže já neporovnávám, jak to někdo karikuje, hrozbu komunismu versus hrozbu environmentalismu. To ten komunismus byl jistě horší, i když si myslím, že od nějakých těch extrémních environmentalistů bychom se dožili něčeho v bledě modrém, podobného. Ti by ty hlavy sekali také. Jestli říkám, že něco vystřídalo něco, tak říkám, že komunismus už dnes není ta doktrína, která by mohla oslovit miliony a miliardy lidí a ti by se nechali zblbnout a pod komunistickými hesly přetvářet svět.

Proto říkám, že toto dnes už není tím hlavním nebezpečím. Hlavním nebezpečím je spíše environmentalismu, protože to jsou další, nová, velmi líbivá hesla. Kdo by neměl zájem o to, aby bylo dobré životní prostředí? To by musel být blázen, kdo by říkal něco úplně opačného. A právě touto cestou se nám opět „propašují“ věci, které nás zásadním způsobem ohrožují. Takže to není porovnání gulagu a Stalinova komunismu s Al Gorem nebo panem Bursíkem. To je falešná věc, předhazovaná mně některými pisálky. Já říkám, co je dnešním nebezpečím, já neříkám co bylo hroznější.

Jste skeptik ohledně oteplování a nebo ohledně rozsahu oteplování a o možného nebo rozsahu impaktu ekologického chování?

Slovo skeptik je nepatřičné. Jak můžete být skeptik ohledně toho, jestli rostou nebo nerostou ceny, jak můžete být skeptik ohledně toho, jestli měříte nebo neměříte správně teplotu. Prostě, teplota se měří a o skepticismu nemůže být řeči. Díváte se na reálná čísla a všimnete si, že se za sto let zvýšila globální průměrná teplota (při veškeré spornosti definice průměrné teploty na celém světě) o nula celá, sedm desetin stupně Celsia. Když v Praze, jestli máte v autě teploměr, pojedete z Václavského náměstí na libovolné okrajové sídliště Prahy, bude rozdíl v průměru jeden a půl až dva stupně. Za pět minut jízdy autem se tedy dostanete do úplně jiné teploty. Přežijete to. Lidstvo proto ani nezaregistrovalo vzestup teploty za století o 0,7 stupně Celsia. Takže to není žádná moje skepse k měření teploty. Je to rozumný pohled, který říká neblázněme. Jestli se zvýší teplota o nula celá sedm desetin stupně za století, tak neblázněme.

To není skepticismus. To je výzva k realismu, k racionálnímu dívání se na svět. Tím nechci říci, že se to zvyšování teploty nějakým způsobem nemůže urychlit. O tom jsou velké vědecké spory. Nicméně není pravda, že je na to jednoznačný názor. To je prostě lež jedné, médií a politiky podporované skupiny, která tvrdí, že je ohledně toho vědecký konsenzus. Nemluvě o tom, že vědecký konsenzus není žádný terminus technicus. Za Galilea byl vědecký konsenzus, že se Galileo mýlí, ale to přece nic nedokazovalo. Jsou stejně silné argumenty a protiargumenty, že to nebude s tím vším tak hrozné. Ale nejde ani tak o tu vlastní teplotu. Spor je spíše o tom, kdo nebo co ten posun teploty způsobuje, jestli sluníčko nebo nějaké vnitřní, tedy přírodní mechanismy naší planety nebo jestli k tomu něco přidává člověk. I tady je obrovský spor a já zodpovědně, jako člověk, který je akademikem a profesorem na vysoké škole, prohlašuji, že argumenty obou stran jsou stejně podložené, stejně vyargumentované. Tvářit se, že jsou jenom jedny, je úplný nesmysl. Takže nejde o skepsi. Máme se na to dívat realistickým způsobem a nebláznit. Hlavně nebláznit.

Vy jste velkým zastáncem individuální svobody. V současné době se ovšem snaží vlády nejen v Evropě přimět lidi k nižší spotřebě energie, reguluje se průmysl. Podle Vás mají vlády odstoupit od takovéto role a nechat to jenom trhu, nekazit to. Nebo jakou roli mají hrát?

Vlády a státy mají hrát neskonale menší roli, než hrají, mají se plést do života lidem po celém světě neskonale méně. Tím nechci říct, že nejsou důvody, aby občas vlády něco udělaly. To kdybych si to myslel, tak nemohu být sedmnáct let v politice. Nepochybně jsou nějaké anglicky public goods, veřejné statky, o které je vhodné racionálním způsobem dbát, ale způsobem racionálním, nikoli na základě výzev pana Al Gora.

Jestli můžeme přejít k protiraketové obraně, protože je to žhavé téma pro náš region. Průzkumy veřejného mínění ukazují, že většina obyvatel České republiky je proti umístění americké radarové základny na území České republiky. Čím si vysvětlujete tenhle nesouhlas?

Myslím si, že – zaprvé – tento nesouhlas je třeba respektovat. Ten je, ten si nikdo nevymýšlí. Průzkumy, které jsou dělány, asi nikdo nefalšuje. Druhá věc je, jaký je k tomu důvod. Myslím, že důvody jsou dva. Lidé mají nějaké své historické zkušenosti a vždycky si budou přát, aby u nich žádné velké vojenské kapacity nikde na dosah nebyly. To je velmi přirozené a velmi lidské. Ani tomu se nemůžeme divit a jestli to všechno někdo tak zlehčuje a zjednodušuje jako vládní zmocněnec pan Klvaňa, tak dělá medvědí službu tomu, aby se nějakým rozumným způsobem tato věc mohla dohodnout.

Třetí věc je, že lidé necítí dostatečně jasnou hrozbu. A tady je nepochybně úloha politiků a analytiků různého typu největší, aby jim míru té hrozby, míru rizika vysvětlili. Že se svět už mnohokrát mýlil a riziko neodhadl, to je naprosto jasné. Takže je třeba hledat nějaké vysvětlení velikosti toho rizika. Mám strach, že se to ani moc neprovádí. Povšechné výroky, že jsou zlé státy Írán a Severní Korea, které se zdají každému občanu České republiky tak nekonečně vzdálené od jejich dvorečků, jsou samozřejmě dalším důvodem, proč se na to spousta lidí dívá tímto způsobem. Takže jde o to, nějak racionálně z toho vyjít. Ne říkat, že jsou lidi hloupí a vyměňme je.

Ale je potřeba se je snažit přesvědčit myslíte, nebo ne?

Je třeba jim to pořádně vysvětlovat. To slovo přesvědčit je tak trošku z bolševického slovníku. Já nevím, kde jste žil v éře komunismu, ale já myslím, že to není adekvátní výrok. Je třeba za a) přesvědčivým způsobem naznačit míru rizika a za b) vysvětlit důvod, proč chceme vyjádřit svou loajalitu vůči Spojeným státům americkým, vůči tomuto našemu významnému partnerovi a spřátelené zemi. Pro mě osobně je – a opakovaně to říkám ve všech svých výrociích - silnějším argumentem to druhé než to první.

Říkáte, že jste eurorealista, ne euroskeptik, ale je známé, že nemáte vřelý vztah k Bruselu. Než Česká republika vstoupila do Evropské unie, vyjádřil jste obavy z možné ztráty vlastní národní identity. Jak hodnotíte situaci teď, tři roky po vstupu?

Nic nového v tom nemám, ta teze zůstává. Myslím, že počet lidí, kteří mi dávají za pravdu velmi rychlým způsobem roste, a zkušenost s Evropskou unií jenom ta má slova potvrzuje. Navíc ta Evropská unie se více a více staví do role supranárodního státu a potlačuje identitu jakékoliv země, naší jako kterékoliv jiné. Včera jsem jel autem a čekal jsem na křižovatce a přede mnou stála dvě auta. Jedno z nich mělo naši poznávací značku starou, takovou tu kulatou, velkou, nevím, kolik má centimetrů v průměru. Druhé mělo ten nový EU model, kde je napsáno malinkými písmenky. Kdo nechápe, o co v tomto příkladu jde, nechápe vůbec nic. Evropská unie se snaží písmenka značky našeho státu co nejvíce zmenšit. Na dálku nepřečtete, jestli je tam „NL“ – Nizozemsko nebo jestli je tam „SK“ - Slovensko, to se nedá přečíst. To musíte mít dalekohled nebo musíte jet těsně vedle toho auta. To je úplně modelová ukázka snahy zatlačit, potlačit, vymazat onu základní entitu, která tvořila evropský kontinent a která mu dala jeho charakteristické rysy. Podíváte-li se na ty dvě státní poznávací značky, tak to není žádný euroskepticismus. To měřím v centimetrech, v nesporných centimetrech, velikost písmenek.

V případě, že by jiné země, jako dejme tomu Ukrajina nebo balkánské země, které taky usilují o budoucí členství, přišly k Vám a chtěly se poradit, co byste jim vzkázal?

Samozřejmě zastávám názor, že „zglajchšaltovat“ (nebo snad zhomogenizovat) vymazat jednotlivosti, všechno ovládat z jednoho centra je těžší, když těch zemí je více. Jsem člověk, který doporučuje každému, aby vstoupil, protože čím nás v té Evropské unii bude více, tím bude síla Bruselského centra slabší.

Mělo by české předsednictví v EU v roce 2009 nějaké konkrétní cíle?

To je velmi předčasná otázka.

KPR

**PREZIDENT VÁCLAV KLAUS
ZASLAL SOUSTRASNÝ TELEGRAM
PERUÁNSKÉMU PREZIDENTOVI
(17.8.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Alanu García Perezovi, prezidentovi Peruánské republiky soustrasný telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

s hlubokým zármutkem jsem vyslechl zprávu o tragických následcích zemětřesení, které postihlo ve středu ve večerních hodinách střední část pobřeží Vaší země. Dovolte mi, abych Vám a rodinám obětí vyjádřil jménem svým a jménem občanů České republiky upřímnou soustrast.

Informace o počtech obětí, které si tato katastrofa vyžádala, mnou hluboce otřáslly. Chci Vás ujistit, že přes velkou vzdálenost, která naše země dělí, stojí Česká republika v této těžké chvíli na Vaší straně.

Vážený pane prezidente, pevně věřím, že ekonomické škody způsobené přírodní katastrofou budou s mezinárodní pomocí překonány a že čas zahradí i to nejbolestnější a nevyčíslitelné – ztráty na lidských životech. Přijměte, prosím, ještě jednou mou nejhlubší soustrast.

S úctou

Václav Klaus

KPR

**PREZIDENT ČR
ZASLAL SOUSTRASNÝ TELEGRAM
ŘECKÉMU PREZIDENTOVI
(27.8.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Karolosu Papouliasovi, prezidentu Řecké republiky, soustrasný telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

s hlubokým zármutkem jsem vyslechl zprávu o tragických následcích požárů, které sužují velkou část Vaší země.

Soucítím v této těžké chvíli s Vámi a s rodinami, které byly touto bezprecedentní katastrofou zasaženy. Dovolte, abych jménem svým i jménem občanů České republiky vyjádřil svou upřímnou soustrast nad počtem obětí, které si požáry ve Vaší zemi vyžádaly.

Jsem přesvědčen, že za těchto bolestných okolností je nutné ocenit práci tisíců hasičů, kteří bojují o záchranu lidských životů i o záchranu celých vesnic a tisíce let starých památek, které jsou v ohrožení.

Rád bych Vás ujistil, že Česká republika je připravena podílet se na zmírnění následků této katastrofy a v nejbližších hodinách poskytnout pomoc ve formě letecké a hasičské techniky.

S úctou

Václav Klaus

KPR

**PREZIDENT POBLAHOPŘÁL ABDULLAHU GÜLOVI
(28.8.2007)**

Prezident republiky Václav Klaus zaslal Abdullahu Gülovi, prezidentu Turecké republiky, blahopřejný telegram tohoto znění:

Vážený pane prezidente,

dovolte, abych Vám jménem svým i jménem občanů České republiky poblahopřál k Vašemu zvolení prezidentem Turecké republiky.

Jsem přesvědčen, že vztahy mezi našimi zeměmi se budou k oboustrannému prospěchu i nadále úspěšně rozvíjet a jsem připraven hledat spolu s Vámi další příležitosti k jejich posílení.

Česká republika považuje Turecko za spojeneckou a přátelskou zemi a na tomto základě vyrůstá i podpora České republiky vůči jednáním o vstupu Turecka do Evropské unie. Česká republika má zájem na tom, aby její bilaterální vazby s Tureckem zůstaly co nejpevnější. Má zájem na tom, aby Turecko bylo i nadále silnou, sebevědomou, ekonomicky úspěšnou a kulturně rozmanitou zemí.

Rád vzpomínám na naše setkání v Praze před dvěma lety i na svou návštěvu v Turecku v loňském roce. Dovolte, vážený pane prezidente, abych Vás pozval na státní návštěvu do České republiky. Věřím, že mé pozvání budete moci v následujících letech přijmout a přeji Vám ve Vaší prezidentské funkci mnoho úspěchů.

S úctou

Václav Klaus

KPR

**TEZE VYSTOUPENÍ
PREZIDENTA REPUBLIKY NA SETKÁNÍ
S ČESKÝMI VELVYSLANCI
(30.8.2007)**

· Jsem rád za příležitost k Vám takto hromadně promluvit. Považuji toto každoroční setkání za důležité vzhledem k významné roli, kterou velvyslanci naší země ve světě hrají. Všichni jsme si už ověřili, že ani internet a e-maily velvyslance nenahrazují.

· Práce velvyslance samozřejmě není jen žití či bytí v zahraničí. Je třeba být součástí naší vnitřní domácí diskuse, je třeba umět rozlišit krátkodobé zájmy a tlaky, plynoucí z konkrétní vnitropolitické konstalace a dlouhodobé, obecnější zájmy naší země. Jistě všichni – a shodně – vycházíme z toho, že Česká republika své vlastní zájmy v zahraničí účinně hájit musí, a že to musí dělat neméně rezolutně, než jak to dělají jiné země.

· Jsme nedílnou součástí světové komunity. Platilo to vždycky, platí to i dnes. Ve své politice ale pozorně odlišujeme svůj zájem na prosazování univerzálních humanistických idejí a ideálů od zájmu ohledně věcí, na které jsme citliví díky naší, stále ještě nedávné minulosti. Snažme se proto především bránit vzniku nebo rozšiřování deficitu svobody a demokracie ve světě. Země, které na vlastní kůži prožily půlstoletí různých totalitních režimů, jako je ta naše, mají v zahraniční politice plné právo a povinnost vystupovat proti všemu, co k tomu vede. A tím dnes není nějaký nový (ale ani starý či staronový) totalitarismus, ale opouštění osvědčených principů, založených na organizování veřejného života a zajišťování svobody člověka na úrovni států, a přenášení rozhodování do nadnárodních struktur regionálního, kontinentálního či celoplanetárního typu a díky tomu vzdalování občanů od politiky a politiků.

· Už jste v průběhu tohoto týdne vyslechli řadu vystoupení, ale i já bych Vám chtěl říci pár slov o několika aktuálních tématech, se kterými jsme v dnešní době konfrontováni:

1. Schengen: Když v roce 1985 podepsali zástupci vlád Francie, Německa, Lucemburska, Belgie a Nizozemí – čili jen podmnožina tehdejších členských zemí ES – smlouvu o zrušení hraničních kontrol na svých vnitřních hranicích, měly za sebou tři desítky let přirozeného propojování svých ekonomik a vzájemného poznávání se, ale hlavně dlouhou dobu hospodářské a politické svobody, která byla zemím ve východní části Evropy odepřena. Bez toho by reálná konvergence zemí nebyla možná. Naše země právě stojí teď před vstupem do tohoto „schengenského“ prostoru. Nepřeceňujme, ale ani nepodceňujme tento krok. Nezapomínejme, že sám o sobě naši dnešní reálnou konvergenci a mobilitu zvýší jen nepatrně. A nezapomínejme, že nejde jen o pozitivní efekty bez jakýchkoli nákladů. Mrzí mne, že se tento krok vykládá zcela jednostranně, že se vidí jen přínosy a ne náklady.

2. Euro: Nezapomínejme, že ve věci jeho přijetí jde především o naši vnitrostátní diskusi a že jde o rozhodování, jehož předmětem je jeden z atributů naší státní suverenity. Při plném respektování našeho závazku přijmout jednotnou měnu musíme pečlivě zvažovat, jakým způsobem a kdy to uděláme. Jde o to, aby tomuto

kroku ani nepředcházely, ani po něm nenásledovaly žádné otřesy v oblasti relativních cen, měnových kursů a cenových hladin, a to se všemi známými negativními důsledky na výkonnost ekonomiky a na životní úroveň občanů naší země. Není žádnou ostudou přistoupit ke společné měně později než jiné, byť sousední země. Euro samo o sobě není cílem. Je jen nástrojem ke stabilizaci ekonomiky a k zvýšení jejího růstového potenciálu. A to v dlouhém období. Převzetí eura má smysl jen tehdy, bude-li tyto cíle plnit. Jinak hrozí, že za tuto změnu zaplatíme mnohem více, než kolik jejím prostřednictvím získáme.

3. EU a reformní smlouva: snad každému je jasné, že se jejím přijetím stanou součástí smluvního systému EU všechny podstatné principy ústavní smlouvy z roku 2004. Tzv. reformní smlouva (143 stran v dnešním portugalském návrhu), včetně prohlášení (61 stran) a protokolů (67 stran), bude i svým rozsahem extendovat dnes existující primární právo EU. Dojde tedy k pravému opaku toho, co bylo na počátku tohoto procesu slibováno Laekenskou deklarací a jejími propagátory: že dojde k jeho zásadnímu zjednodušení. Jejím přijetím dojde k další komplikaci smluv, k rozšíření prostoru pro jejich extenzivní interpretaci těmi, kteří se – kunderovsky – považují za „majitele klíčů“, i k rozšíření působnosti Unie na úkor členských států v naprosté většině oblastí. Červnový bruselský summit byl prohrou evropských demokratů. Hrozí, že Unie bude dále ztrácet svou politickou legitimitu, a že se propast odcizení mezi euroelitami a obyčejnými lidmi bude dále prohlubovat.

4. Radar: naše země stojí před závažným rozhodnutím v oblasti zajištění své národní bezpečnosti. V této diskusi musíme umět argumentovat, ale musíme být i pozornými posluchači, musíme si umět vzájemně naslouchat. Jen tak budeme mít jistotu, že bude nalezeno dobré a skutečně stabilní řešení, které vytvoří dlouhodobě obhajitelnou pozici naší země. Na adresu těch, kteří chtějí diskutovat spíše v rámci EU než v České republice, je třeba říci, že nejen dnes, ale i v budoucnu zůstává národní bezpečnost výhradní odpovědností každého členského státu. Diskuse o radaru má také svou významnou transatlantickou dimenzi, protože americkou vojenskou přítomnost v Evropě považujeme za důležitý faktor stability v Evropě a protože tuto stabilitu chceme uchovat. Na druhé straně není možné v této věci rezignovat na vytvoření alespoň elementárního celonárodního konsensu.

5. 15 let po rozdělení společného státu se Slováký: v letošním roce si připomínáme patnáct let od období, kdy na základě výsledku druhých svobodných voleb v bývalém federálním československém státě probíhala intenzivní jednání o rozdělení společného státu. Jeho důstojným průběhem – zejména v kontrastu s jinými zeměmi – jsme dokázali, že jsme schopni věcné a kultivované dohody. Dnes mají naše země, ale hlavně obyčejní občané obou zemí, tak dobré vzájemné vztahy, jaké mnohdy neměli ani v dobách společného státu. Slovensko zůstává našim nejbližším sousedem, naše nadstandardní vztahy se osvědčily. To musí naše diplomacie umět ve světě důrazně vysvětlovat.

6. Globální oteplování a nezbytnost bojovat s touto iracionální doktrínou. Důrazně odlišujeme jemnosti klimatologické diskuse (která je ale nekonečně daleko od proklamované existence jakéhosi „vědeckého konsensu“) od

- diskuse důsledků eventuálního možného mírného oteplování na lidskou společnost,

- diskuse důsledků dnes navrhovaných opatření na omezení emisí CO2 na lidskou společnost (i vývoj teploty),

- hledání racionální politiky vzhledem ke konkurenci různých společenských priorit.

7. Prezidentovy aktivity v zahraniční politice: Za poslední rok od našeho minulého setkání se podařilo zorganizovat 27 mých zahraničních cest, 25 různých přijetí na Pražském hradě a 2 prezidentské summity v ČR. V září navštívím OSN a zúčastním se Valného shromáždění a Konference ke klimatickým změnám, kterou pořádá generální tajemník OSN.

Během svých zahraničních cest silně vnímám význam a sílu našeho diplomatického zastoupení, především roli velvyslance. Často, i když ne vždy, je to zkušenost, která je pro mě inspirací a za to bych chtěl dobře pracujícím velvyslancům poděkovat.

Pražský hrad, Rudolfova galerie

KPR

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

**TISKOVÉ PROHLÁŠENÍ MÍSTOPŘEDSEDY VÝBORU
PRO OBRANU PS PČR ALEXANDRA ČERNÉHO
K VÝROKU EXMINISTRA OBRANY
A BUDOUCÍHO NÁMĚSTKA GT NATO JIŘÍHO ŠEDIVÉHO
O NEZAČLENĚNÍ MOŽNÉHO RADARU NA NAŠEM ÚZEMÍ DO RÁMCE ALIANCE
(2.8.2007)**

Jiří Šedivý, bývalý ministr obrany České republiky a budoucí náměstek generálního tajemníka NATO, byl sice ministrem jen krátkou dobu, stihl však prokázat, že resortu rozumí, což se o některých současných ministrech rozhodně tvrdit nedá.

Pan Šedivý dobře ví, že zásadní rozhodovací procesy v Severoatlantickém paktu podléhají konečnému schválení Američanů. Jeho výrok, že případná americká radarová základna nebude nikdy plně spadat pod NATO, jen potvrzuje, co KSČM tvrdí od začátku: Protiraketová obrana USA, ani její jednotlivé prvky, byť by byly dislokovány např. v Evropě, nikdy nebudou podléhat jinému, než americkému velení. Centrum řízení protiraketové obrany je a vždy bude na území Spojených států amerických. To konečně potvrdil i ředitel tohoto projektu generál Henry Obering.

Příznivci radarové základny v Brdech tak ztratili další podpůrný argument ve své snaze učinit Českou republiku absolutně závislou na USA.

Alexandr Černý
místopředseda Výboru pro obranu PS PČR,
odborný mluvčí KSČM pro obranu

www.kscm.cz

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

**ČLÁNEK PŘEDSEDY SENÁTU PČR PŘEMYSLA SOBOTKY
V DENÍKU MF DNES
SRPNOVÁ OKUPACE PŘEŽÍVÁ I KVŮLI NAŠÍ ZTRÁTĚ PAMĚTI..
(21.8.2007)**

Před devětatřiceti lety jsem měl jako začínající lékař v liberecké nemocnici službu, kterou narušila střelba z města, po které jsem se za pár okamžiků musel v praxi seznámit s válečnou chirurgií. Vzpomínám na fantastickou solidaritu lékařů a sester ze všech oddělení a také pacientů, kteří uvolňovali svá lůžka pro postřelené a následně i zavalené z podloubí domu na libereckém náměstí po nárazu jednoho z tanků sovětských okupantů. Z náměstí odváželi mrtvé a v nemocnici začal boj o životy těch žijících. Srpen 1968 - vzpomínky, na které nelze zapomenout.

Změnu ano, ale bez vás

Tyto vzpomínky však dokážou oživit i některé jevy naší současnosti. Před několika dny při projednávání reformy veřejných financí v Poslanecké sněmovně prohlásil předseda komunistů s uštěpačným pohledem do řad zástupců demokratických stran: "Ono by to chtělo změnu, ale bez vás..." Někdo si možná v tu chvíli vzpomněl na rok 1929 a Klementa Gottwalda a jeho zavádění bolševických manýr do tehdejšího parlamentu, já si však místo toho vzpomněl právě na srpen 1968 a sovětskou okupaci, na které generace dnešních komunistů zbaběle postavila svou kariéru, moc i přežívající vliv. I tato okupace je dodnes de facto drží v houfu jako bizarní bratrstvo leninské nenávisti.

Příští rok uplyne již čtyřicet let od tragické události, která pomohla prostřednictvím zahraniční agrese našim komunistům udržet na další dvacetiletí jejich totalitní formu ekonomické, ekologické, morální a kulturní devastace naší země. Po stalinské hrůzovládě 50. let již nemuseli nikoho popravovat. Stačilo jim jen občas někoho pro výstrahu zavřít a jinak si "vystačili" s vyhazováním z práce, zákazy studia a podobnými metodami, kdy ponížený a zrazený národ dobře věděl, že sovětští vojáci nejsou v naší zemi jen kvůli družebním večírkům s českými a slovenskými komunisty.

Komunisté nezapomínají

Nevím, kolik lidí bude na to letos či za rok vzpomínat. Pro mladou generaci (k její velké škodě!) půjde asi o prázdný pojem, další se budou topit ve svých každodenních starostech, ale komunisté nezapomínají. Oni a jejich horliví spolupracovníci z některých organizací Národní fronty přece díky okupaci prožili dvacet let pohody v tom, co by se dalo trefně charakterizovat jako "smrádeček, ale teploučko". Dnes se však naši soudruzi se svými novými spojenci nestydí cynicky manipulovat termínem "pobyt cizích vojsk" v případě jednoho radaru, který by měl pomáhat čelit reálným nebezpečím, jež budou sílit stále více. Srpnová okupace z roku 1968 tak přežívá k hanbě nás všech.

Ano, Sovětský svaz již neexistuje, jeho tanky dávno zmizely z naší země a s většinou jeho nástupnických států udržujeme vesměs korektní politické a hospodářské vztahy. A přesto se nemohu zbavit pocitu, že dědictví srpnové okupace, které nám zbylo, je stále příliš velké - od existence silné neostalinské komunistické strany, masivního návratu pokleslé levičácké politické kultury až po to nejhorší - malověrnost, strach a

pasivitu mnoha lidí, které plodí kult blbé nálady, živené některými médii ve snaze zajistit prodejnost svých produktů permanentně negativním zpravodajstvím...

Je toho mnoho, co zde zůstalo z oněch okupačních let. Nestačí proto jen na srpnovou okupaci vzpomínat s odporem a hořkostí. S tou se musíme vypořádat především důsledným odporem k jejím přežívajícím pozůstatkům. Je jich v této zemi stále ještě hodně...

www.ods.cz

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

ČLÁNEK VICEPREMIÉRA A. VONDRY V DENÍKU LIDOVÉ NOVINY PALATOVA VÍRA A EVROPSKÁ FAKTA (2.7.2007)

Luboš Palata pustil ve svém článku (Unijní summit - vítězství federalistů, LN 28. 6.) fantazii na hodně daleký výlet směrem od skutečnosti. Budiž mu, když ne omluvou, pak alespoň vysvětlením, že samotného jednání se nezúčastnil, a neví tudíž nic o jeho atmosféře ani peripetiích. Argumentaci, že tzv. "zlobivé" země dostaly jako dárek pár lízátka v podobě vymazání ústavních symbolů, aby pak schválily de facto totéž, i když v jiném obalu, uslyšíme zřejmě ještě mnohokrát. Nelze se ubránit dojmu, že někteří federalisté si potřebovali vykonstruovat tuto pohádku především sami pro sebe, aby upokojili svůj vnitřní neklid, způsobený faktem, že dění na summitu se ubíralo jiným směrem, než si přáli a než očekávali. Výsledkem je totiž dohoda o smlouvě, která bude od euroústavy odlišná symbolicky i věcně.

V Palatově charakteristice obsahu nové smlouvy chybí zmínky o celé řadě věcných změn oproti původnímu návrhu euroústavy. Vedle zmíněné posílené "žluté" karty (role národních parlamentů v tvorbě legislativy) či "obousměrné" flexibility (možnost zpětného přenosu pravomocí) Palata opomněl třeba tu důležitou skutečnost, že změny kompetencí EU oběma směry (tedy přidávání či ubírání) bude možno provádět jen změnou smluv. Zásadně se tak omezuje možnost nekontrolované či "plíživé" komunitarizace pravomocí svěřených členským státům a tedy dalšího znejasňování kompetencí. Také taxativní výčet tzv. sdílených kompetencí (oproti pouze demonstrativnímu výčtu dle euroústavy) je krokem, vyjasňujícím dělbu kompetencí. Totéž se týká právní závaznosti tzv. Charty základních práv, která je omezena pouze na unijní instituce a legislativu, a není tedy možné, aby prostřednictvím tohoto dokumentu pronikalo evropské právo do oblastí, které mu nepřísluší. Také přeceňování role údajného vysokého představitele EU pro zahraniční politiku (Palatou tvrdošijně nazývaného "ministr zahraničí") není na místě. Zahraniční politika si nadále uchovává svůj mezivládní charakter, včetně práva konstruktivní absence. V zahraniční politice tudíž není možno vytvářet právní akty ani se na ni nevztahuje pravomoc Evropského soudního dvora.

Žádný stát Evropa tu nevzniká

Také stávající systém hlasování v Radě EU zůstává zachován až do roku 2017. Nepodařilo se sice zatím prosadit polský "jagellonský kompromis", který přinášel rovnoprávnější a férovější rozdělení hlasů mezi jednotlivé členské státy. Podařilo se ovšem prosadit, že hlasovací systém, který bude platit po roce 2017, není závazně určen. Jagellonské řešení tak zůstává ve hře. Systém hlasování, který předvíдалa euroústava a který je pro ČR ve srovnání se stávajícím stavem nevýhodný, proto vůbec nemusí vstoupit v platnost. To byl také hlavní motiv české podpory polským požadavkům.

A tak by se dalo pokračovat dál. Největšího omylu se ale Palata dopouští těmito výroky: "EU udělala v Bruselu zásadní krok od společenství států ke státu jako takovému... Stát Evropská unie sice napodruhé, ale vzniká... Topolánkově Česko to začíná chápat a chce být u toho..."

Tady už je opravdu přání otcem myšlenky. Slepá víra přehlušila fakta. V Evropě dnes nenajdeme téměř nikoho, kdo by si přál mít EU jako jeden stát. Nechtějí to občané

členských zemí EU, až na pár výjimek to nechtějí ani jejich političtí představitelé. Nebo si snad někdo myslí, že třeba nový francouzský prezident Sarkozy chce evropský stát - a Francii jen jako jednu z jeho částí? Nepochybně ne. Chce silnou Francii, schopnou se efektivně podílet na společné evropské agendě a stejně tak schopnou si prosadit a obhájit svoje zájmy. Totéž chce "Topolánkovo Česko", a u žádného vytváření evropského státu tudíž rozhodně být nehodlá. Právě odstranění ústavních atributů, které zdaleka není jen symbolické, jasně signalizuje, že žádný stát Evropa tu nevzniká. Nejsou totiž naplněny základní, přirozené předpoklady jeho vzniku. Žádná arbitrární či organizační pravidla je nemohou suplovat. Takže i po tomto summitu zůstává EU společenstvím států a státy zůstávají pány evropských smluv. A tak je to správně, protože to odpovídá evropské realitě na úsvitu 21. století.

**TISKOVÝ BRIEFING PŘEDSEDY VLÁDY ČR MIRKA TOPOLÁNKA
PO ZASEDÁNÍ BEZPEČNOSTNÍ RADY STÁTU
(3.7.2007)**

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Dobrý den, dámy a pánové, já vás vítám na tiskovém briefingu po zasedání Bezpečnostní rady státu, vítám předsedu vlády pana Mirka Topolánka a vládního koordinátora pro komunikaci programu protiraketové obrany pana Tomáše Klvaňu. Předseda vlády má úvodní slovo. Děkuji.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Děkuji za slovo. Dnes jsme projednávali celou řadu bodů. Já bych řekl, že klasickým bodem byla informace ministryně obrany, ministra zahraničí, ministra vnitra, ředitelů služeb, a v tomto případě i náměstka ministra zemědělství, o aktuální bezpečnostní problematice jak v rámci NATO, tak v rámci EU. Myslím si, že určitou zprávou navíc byla informace o ptačí chřipce, o lokalizaci, o vyřešení toho problému a ukázalo se, že ty systémy, které jsou nastaveny, fungují správně.

Bod dva byla rovněž informace ministra zemědělství o vyhodnocení krizové situace způsobené ničivým orkánem Kyrill v lednu 2007. A i tady jsme konstatovali, že vyhlášení nouzového stavu napomohlo řešení celého problému a dnes je 76 % kalamitního dříví sklizeno a celá ta záležitost se ukázala jako řešená správně.

Klíčové body jednání byly možná bod tři a čtyři, které se týkaly zprávy ministra zahraničí ve věci zajištění energetické bezpečnosti ČR o stavu a riziku realizace různých hrozeb, speciálně související s dodávkami ropy a plynu. A pokud bych spojil s bodem čtyři, tak zpráva o dalším postupu při zajišťování energetické bezpečnosti. Tady jsme tento materiál vzali na vědomí s tím, že existuje rozpor s ministerstvem životního prostředí ve věci elektroenergetiky a v rámci toho bude zpracována společná studie ministerstva životního prostředí, průmyslu a obchodu a zahraničí, která budou realizovat tři potencionální scénáře. Jeden při nezvýšené spotřebě elektrické energie v následujících letech, druhý při zvýšené spotřebě elektrické energie v souvislosti s ekonomickým růstem a ta třetí, havarijní, při případném výpadku některých dodávek ze zahraničí. Tyto studie budou zpracovávány v následujícím období.

Hovořili jsme o fungování národního kontrolního režimu nakládání s rizikovými materiály, hovořili jsme o problematice kritické infrastruktury, o plánu obrany ČR. Hovořili jsme o minimu pro potřeby vzdělávání odborníků v oblasti bezpečnostní politiky, kde jsme nakonec přijali usnesení informovat jak příslušné fakulty, které se zabývají touto problematikou a přípravou odborníků k bezpečnostní problematice, tak akreditační komisi jako doporučující materiál minima, které je potřebné v praxi pro odborníky v oblasti bezpečnostní politiky. Samozřejmě, jsme se zabývali plánem práce Bezpečnostní rady státu. A nyní dám slovo Tomáši Klvaňovi, který vás bude informovat o veřejné části projednávání o umístění lokality případné radarové stanice. Prosím.

Tomáš Klvaňa, vládní koordinátor pro komunikaci programu protiraketové obrany: Děkuji pane premiére. Já mám krátké prohlášení, které přečtu, a potom dám k dispozici několik minut na vaše stručné dotazy, pokud je budete mít. „Bezpečnostní rada státu dnes vzala na vědomí informaci ministerstva obrany, jež vybralo vhodnou lokalitu pro další expertní měření, vzhledem k případnému umístění radarové stanice systému protiraketové obrany na území ČR. Touto lokalitou je kóta

718 ve vzdálenosti asi 2 km od obce Míšov ve vojenském výcvikovém prostoru Brdy. V této lokalitě budou následovat další expertní technická měření a vyhodnocování. O jejím umístění rozhodne s konečnou platností Parlament ČR“. Máte nějaké otázky?

Robert Břešťan, Hospodářské noviny: Dlouho se hovořilo o dvou lokalitách. Je už jasné, že se teď bude zkoumat pouze tato jediná?

Tomáš Klvaňa, vládní koordinátor pro komunikaci programu protiraketové obrany: Hovořilo se o více lokalitách, v poslední době zejména o čtyřech. Tato lokalita se zkoumala dlouho, stejně jako ty tři ostatní. Z vojenského, bezpečnostního, technického a ekologického hlediska se nakonec ukázalo, že tato lokalita vyhovuje nejvíce. Jenom bych chtěl říci, že je to jedna z lokalit, kterou zvažovala a vybrala už předchozí Paroubkova vláda a Bezpečnostní rada státu se domnívá, že to bylo správné rozhodnutí. Ten správný tip vyšel, a proto si myslíme, že právě v této lokalitě budou následovat ta finální technická měření. Ale připomínám, že o konečném umístění, stejně jako o vůbec celém tom systému protiraketové obrany bude rozhodovat Parlament ČR ratifikací oběma komorami.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Prosím, další dotaz.

Redaktor Petrášek, ČTK: Dobrý den. Já bych se chtěl zeptat, jestli ta lokalita je definitivní místo nebo po těch měřeních se místo může změnit?

Tomáš Klvaňa, vládní koordinátor pro komunikaci programu protiraketové obrany: My předpokládáme, že toto je ta nejvhodnější lokalita, ale pochopitelně nemůžeme předjímat výsledky těch expertních měření, protože teprve teď začnou ta měření opravdu naostro. Musíte si uvědomit, že ta měření jsou velmi náročná z hlediska finančního a americká strana chtěla tu lokalitu určit především ve vztahu ke všem těm parametrům, o kterých jsem se zmiňoval. My si myslíme, stejně jako předchozí vláda si zjevně myslela, že toto je jedna z těch nejvhodnějších lokalit. Bezpečnostní rada státu nakonec dopěla na návrh ministerstva obrany k rozhodnutí, že tady budou probíhat ta finální měření, protože ta měření, jak už jsem řekl, jsou velmi drahá, velmi nákladná, tak je velmi pravděpodobné, že toto je ta lokalita. Ale výsledek těch měření my nemůžeme předvídat, proto je tam to malé ale na konci té věty.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Další dotaz.

Lenka Jansová, Radiožurnál: Zabývala se nějak BRS těmi informacemi, které se objevily v americké televizi ABC, že i Česku může hrozit teroristický útok?

Tomáš Klvaňa, vládní koordinátor pro komunikaci programu protiraketové obrany: To je otázka pro pana premiéra.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: My jsme se touto otázkou zabývali a na rozdíl od situace loni na podzim, kdy hrozily útoky na blíže nespecifikované cíle v souvislosti s náboženskými svátky, a kdy tyto informace byly potvrzeny z několika nezávislých zdrojů, tentokrát k žádnému takovému potvrzení nedošlo. A naše služby konstatovaly, že to riziko nehrozí.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Další dotaz. Televize Prima.

Tomáš Drahoňovský, televize Prima: Dobrý den. Já bych se zpět vrátil k radarové základně. Včera prezident Bush fakticky odmítnul návrh ruského prezidenta Putina na budování základny v Ázerbájdžánu. Mě by jenom zajímalo, jestli byste mohl stručně zareagovat, zda jste potěšen, či zklamán, případně, neobáváte se reakce Ruska?

Tomáš Klvaňa, vládní koordinátor pro komunikaci programu protiraketové obrany: Já na to odpovím, protože jsem se právě vrátil z návštěvy USA, a toto bylo jedno z témat, které jsem tam probíral a získával k němu informace. Jenom opravím tu vaši formulaci. Prezident Bush neodmítl s definitivní platností ten návrh. Prezident Bush před několika dny zaslal prezidentu Putinovi dopis, ve kterém navrhl vytvoření jakési expertní skupiny, která by studovala celý ten problém protiraketové obrany, tedy i návrh ruské strany nějakým způsobem začlenit do toho systému Gabala v Ázerbájdžánu. Ruská strana zatím na tento dopis, na tento návrh, který přesně navrhoval vytvoření expertní skupiny, která by potom se odpovídala dvěma ministrům obrany a dvěma ministrům zahraničí – Ruska a USA – aby tato expertní skupina začala pracovat.

Ruská strana na to zatím podrobně neodpověděla. Odpověděla pouze zdvořilostně ve smyslu – pojďme si dále o tom povídat, pojďme dále jednat – proto také ten summit v Kennebunkportu dopadl tak, jak dopadl. Agenda tam nebyla úplně přesně detailně specifikovaná, zejména na té expertní úrovni. Takže, já bych nepředbíhal. Já si myslím, že o tom ještě není rozhodnuto. Pokud se ale ptáte, jestli ta otázka stojí tak, jak třeba prezident Putin v Heiligendammu novinářům říkal, buď střední Evropa, ale pak ne Gabala v Ázerbájdžánu, a nebo radar v Azerbajdžánu, ale potom musíte upustit od střední Evropy, tak to je z technologického a vojenského hlediska záležitost pro nás nepřijatelná. To je prostě záležitost, která nebude fungovat. My ale vítáme, že Rusko se vrátilo k jednacímu stolu, že de facto přiznalo nutnost té protiraketové obrany, a čekáme, že ty rozhovory prostě budou pokračovat. Není to tak, že by to všechno bylo ze stolu.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Ještě dotaz? Prosím.

David Mařík, ČTK: Já mám dotaz k elektroenergetice. Můžete, prosím, zmínit konkrétně, v čem byl spor s ministerstvem životního prostředí?

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Ten spor byl spíše o budoucím nárůstu spotřeby, což je spor pochopitelný, koncepční, a proto se nakonec rozhodlo vypracování toho materiálu, který bude posuzovat tři scénáře. Ten jeden, který bych nazval scénář ministerstva životního prostředí, který počítá s menším nárůstem spotřeby elektrické energie v následujících deseti, patnácti letech. Ten druhý, který respektuje ekonomický růst a skladbu tvůrců HDP, to je 33 % podílu průmyslové výroby na HDP. A ten třetí, který bude počítat spíše s havarijními scénáři případného výpadku dodávek plynu a ropy. To znamená, je to spor věcný, nikoli ideologický, a proto musí být zpracovány ty scénáře jako scénář optimistický, scénář optimální a scénář havarijní. V tomto smyslu to není nic neobvyklého.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Česká televize, prosím.

Jana Čermáková, ČT: Dobrý den. Pane premiére, máte vy nějaké výhrady k té vybrané lokalitě?

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Já jsem navštívil celou řadu těch lokalit. My jsme nakonec respektovali, jak se ukázalo z hlediska těch jednotlivých aspektů, správné rozhodnutí té minulé Paroubkovy vlády. Tady se vlastně nabízely tři vojenské újezdy. Jeden z nich byly Brdy a v Brdech to byla právě lokalita 718. Po všech těch vyhodnoceních jednotlivých lokalit, kde hrály roli i případné ekologické škody, ale také ty vojenské, bezpečnostní a jiné aspekty, jsme se nakonec k této variantě vrátili.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Prosím, další dotaz.

Petra Vodstrčilová, Reuters: Mě by zajímalo ještě k té energetice, jestli se BRS zajímala, třeba okrajově, o vybudování nového ropovodu do města Primorsk, případně o dodávky ropy do ČR?

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Všechny aspekty, řekl bych, výstavby nových produktodů v oblasti ropy a plynu, z oblasti bývalého Sovětského svazu, tedy Ruské federace, jsou v této strategické koncepci a v tomto posouzení zvažovány.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Ještě někdo? Prosím.

Robert Břešťan, Hospodářské noviny: Z hlediska energetické bezpečnosti, bude je zpracovávat Pačesova komise?

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Pačesova komise má trochu jiný charakter práce a jiný cíl. Pačesova komise se má zabývat posouzením nejrůznějších aspektů při výrobě, tzn. spíše řeší do budoucna tu zdrojovou část a zabezpečení spotřeby. Kdežto BRS, ministerstvo zahraničí v rámci té diskuse o strategickém zajištění energetické bezpečnosti hovoří spíše o těch aspektech mezinárodních. A musí, samozřejmě, respektovat i případný nárůst potřeby, ale není to ten klíčový parametr. Jsou to studie, které mají rozlišný charakter, mají prostě rozdílný cíl.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Žádné dotazy? Děkujeme za pozornost a nashledanou.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Já vám také děkuji, pěkný den.

Úřad vlády ČR

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČESKÉ REPUBLIKY
MIRKA TOPOLÁNKA
NA OSLAVĚ STÁTNÍHO SVÁTKU KANADY
(3.7.2007)**

Excellence, dámy a pánové, dobrý den,

letos je to již 140 let od ustavení federálního dominia Kanadská konfederace. Sto čtyřicet let existence národa, který se vyznačuje stejně vysokou tolerancí k odlišnostem, jako vůlí bojovat za společné hodnoty. Kanada se ustavila jako různorodá země – jazykově, kulturně, nábožensky. Zřejmě na tom stojí vrozený respekt Kanadánů k právu na odlišnost.

Já si této kanadské vlastnosti velice cením. Přesto, nebo právě proto, si dovolím drobný žert: Není přeci jen jedno specifikum, jedna odlišnost, která si toleranci nezaslouží? Mám na mysli vizovou asymetrii. Ptám se ve vsí úctě: nebyla v tomto případě lepší tvrdá unifikace, než, řekl bych, multikulturní přístup?

Já doufám, že mi tuto nevážnou odbočku odpustíte. Slibuji, že byla jediná. Řekl jsem, že si kanadské tolerance a respektu k druhým velice cením. A cením si těchto vlastností tím více, že nemohou být v žádném případě zaměňovány za nerozhodnost či nečinnost. Důslednost, s jakou Kanada všude ve světě hájí a prosazuje svobodu, demokracii a mír, je obdivuhodná. Kanadáné jsou častými účastníky nejrůznějších peace-keepingových a peace-makingových misí. Tato služba míru je přímo základem mezinárodní identity Kanady.

I v této slavnostní chvíli považuji za nutné připomenout důslednost a vytrvalost, s jakou se Kanadáné postavili například k afghánské misi. Zejména chci vyzdvihnout vaši odvahu a vůli přinášet oběti. Lid Kanady by se mohl v klidu těšit ze staletého míru. Místo toho se obětuje v různých částech světa, přináší oběti v zájmu lepšího života pro jiné. To si zaslouží úctu.

V Evropě dnes už naštěstí Kanadáné bojovat nemusejí. Můžeme se tak věnovat intenzifikaci tradičně dobrých vzájemných vztahů.

Ani ne před měsícem navštívil Českou republiku státní sekretář pro multikulturalismus Jason Kenny. Doufám, že to bude jen začátek nových výraznějších vztahů.

Chtěl bych připít na naše přátelství, připíjím na Kanadu, zemi velkou, různorodou, velkorysou a zásadovou.

Úřad vlády ČR

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR MIRKA TOPOLÁNKA
NA SETKÁNÍ S VELVYSLANCI ZEMÍ EVROPSKÉ UNIE V ČR
V HRZÁNSKÉM PALÁCI
(11.7.2007)**

Dámy a pánové,

dovolil jsem si Vás pozvat na dnešní neformální setkání proto, že jsem se v posledních dnech a týdnech, které následovaly po Evropské radě v Bruselu, setkal s četnými dotazy na téma role České republiky ve vyjednáváních, o míře spokojenosti ČR s výsledkem Rady i o tom, jaký dojem si z jednání odnáším a jaký dopad může jeho výsledek mít na budoucnost evropské politiky. Domníval jsem se tedy, že by nebylo od věci se s Vámi setkat a uvedené otázky prodebatovat.

Dovolte mi úvodem krátké úvodní shrnutí a pak bych dal prostor Vaším otázkám a diskusi. Evropská rada pro nás skončila úspěchem a Česká republika patří mezi země, které k němu výrazným způsobem přispěly. Nehráli jsme pasivní roli, jako hrály minulé vlády, a jednání o institucionální reformě EU a jeho výsledky jsme aktivně, konstruktivně a pozitivně ovlivnili.

O čem tedy byla dle našeho názoru Evropská rada? Opravdu se Ústava vrátila zadními dveřmi, jak tvrdí řada akademiků a konec konců i politiků? V poslední době se v souvislosti s hodnocením výsledků Rady objevovaly tři teze týkající se charakteru smluvního dokumentu, dopadů jednotné právní subjektivity Unie i skutečnosti, že některé atributy původní ústavy byly substantivně zachovány a změnil se pouze kosmeticky, v názvu.

My výsledek Evropské rady považujeme za úspěch české diplomacie. Díky intenzivní komunikaci s německým předsednictvím i s ostatními členskými státy EU se nám podařilo naše hlavní požadavky prosadit ještě před samotným jednáním. V samotném jednání Rady jsme se tak mohli věnovat vlastní tvorbě hry. V roli prostředníka jsme mohli pomoci Angele Merkelové udržet Polsko u jednacího stolu, aby se Polsko nedostalo do izolace. Viditelně jsme přispěli k nalezení všeobecně přijatelného konsensu. Měli jsme také dostatečně široký mandát, abychom podpořili řadu dobrých návrhů jiných zemí.

Dosáhli jsme následujících cílů:

Evropská ústava, nejen jako konkrétní text, ale samotný koncept, byla definitivně smetena ze stolu.

Místo toho půjde při reformě institucí o standardní novelizaci stávajících smluv. Fakt, že namísto ústavy, která měla nahradit všechny dosavadní smlouvy, se nyní navrhuje reformní smlouva, jež ponechává tyto smlouvy v platnosti a pouze je novelizuje, považujeme za nejzásadnější výstup Rady.

Dnes už je v Evropě všem jasné, co jsme říkali od počátku, že Ústava EU byla od počátku příliš ambiciózním projektem. Náš původně menšinový názor byl akceptován ostatními členskými zeměmi EU. A díky aktivní diplomacii jsme ho dokázali prosadit ještě před samotným jednáním Rady.

Zastánci evropského federalismu jako Romano Prodi mohou být zklamáni, že EU promarnila svůj "citový potenciál", či vůdce frakce Zelených v Evropském parlamentu Daniel Cohn-Bendit může výsledky summitu považovat za "depresivní", ale reformní

smlouva je výsledkem maximálně možné racionální logiky a maximálního možného kompromisu.

Do velké míry mediální rozruch vzbudil i návrh Francie, aby z navrhované smlouvy zmizelo ustanovení prosazující volné tržní hospodářství. Nicméně je nutné si uvědomit, že to samé ustanovení prosazující volné tržní hospodářství zůstalo v protokolu, který má stejnou právní sílu jako text samotné smlouvy.

Navrhovaná právní subjektivita EU v žádném případě neruší suverenitu členských zemí, jak někteří tvrdí. To ostatně ukazuje i krok nahrazení ministra zahraničí funkcí vysokého představitele pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku. Ten sice bude z titulu své funkce členem Evropské komise, nicméně nebude mít pravomoc zahraniční politiku aktivně tvořit. Bude ji pouze vykonávat v podobě, v jaké se na ní jednohlasně dohodnou zástupci členských zemí. V zahraniční politice tedy i nadále platí princip vnější suverenity členských zemí a jejich právo veta. Orgánem, v němž se bude tvořit zahraniční politika Unie, tak zůstává Evropská rada.

Dosáhli jsme naplnění naší národní priority, tzv. oboustranné flexibility, která otevírá možnost přesunu některých legislativních opatření zpět na národní úroveň, ukáže-li se, že jejich výkon není v souladu s principem subsidiarity a proporcionality.

Za další úspěch považujeme fakt, že ke změně hlasovacího systému v Radě dojde až po roce 2014 s tím, že jeho budoucí úprava zůstává otevřená. (Zdůraznění otevřenosti je pro nás klíčové). V platnosti tedy zůstává hlasovací systém podle smlouvy z Nice, který je pro Českou republiku výhodnější, než systém navrhovaný v tzv. Euroústavě. Dosáhli jsme tedy naplnění jedné z hlavních vládních priorit, jíž bylo nepřipustit zhoršení postavení ČR a oslabení její hlasovací váhy. Jagellonský kompromis, tedy hlasování podle druhé odmocniny počtu obyvatel je i nadále podle názoru nezávislých odborníků nejspravedlivějším a nejdemokratičtějším pro EU. (V souvislosti s otevřeností systému, tím dáváme najevo, že není Jagello úplně ze hry.)

Úspěšně jsme podpořili posílení role národních parlamentů navrhované Nizozemskem. Takzvaná oranžová karta plus znamená prodloužení období, kdy se mohou národní parlamenty vyjádřit k evropským směrnicím, ze 6 týdnů na 8. Pokud budou toho názoru, že tato směrnice porušuje princip subsidiarity, mohou zavázat Evropskou komisi, aby směrnici znovu posoudila, či aby bylo její další projednávání zcela zastaveno, což dříve nebylo možné. (Pro přezkum se musí vyjádřit prostá většina parlamentů, ne jedna třetina, jak zněl původní návrh).

Spolu s ostatními zeměmi jsme dosáhli toho, že Charta lidských práv nebyla součástí institucionální reformy. V textu bude pouze odkaz na ni, což zabrání dvoukolejnosti evropského práva v oblasti lidských práv. Na základě Charty také nemůže EU vydávat závazné právní akty. Charta základních práv EU nebude mít charakter svrchovaného dokumentu ve vztahu k národním ústavám členských zemí a nic nemění ani na současných pravomocích Evropského soudního dvora. Pokud by Evropský soudní dvůr chtěl z titulu základních práv Unie výrazněji zasahovat do ústavního pořádku členských zemí, nakonec bude stejně záležet na nejvyšších soudních a zákonodárných orgánech těchto zemí, v jaké míře budou případné intervence tolerovat.

V zájmu dosažení dohody a po pečlivém zvážení koaličního mandátu jsme v této oblasti ustoupili v našem požadavku, aby žádná členská země nedosáhla exkluzivní a trvalé výjimky z unijního práva. Vzhledem k rozdílnosti kontinentálního a britského práva jsme přistoupili na výjimku v tomto bodě pro Velkou Británii. Nebereme to tedy jako ústupek politický, ale jako možnost, jak vyjádřit respekt ke specifickému systému

anglosaského precedenčního práva. Je to věc v podstatě formální, vzhledem k tomu, že se podařilo dosáhnout toho, aby Charta lidských práv nijak neměnila stávající systém lidských práv v EU, který jsme již dříve přijali do našeho práva.

To je v této chvíli ode mne vše, děkuji Vám za pozornost a těším se na naši diskusi.

Úřad vlády ČR

**ČLÁNEK EUROPOSLANCE JANA ZAHRADILA (ODS)
V DENÍKU PRÁVO
PROČ JE DOBRÉ PODPOROVAT POLSKO
(12.7.2007)**

Oficiální návštěva českého prezidenta v Polsku se odehrávala na pozadí agresivní protipolské propagandy, která se v posledních dnech rozlila našimi médii. Jejimi hlásnými troukami jsou nikoliv náhodou zrovna ti politici a komentátoři od leva do prava, kteří už léta opakují po německých politicích jejich federalistické evropské floskule. Poláci se dle nich prý neumějí "evropsky" chovat a svou neústupností málem zablokovali nedávné jednání o nové evropské smlouvě.

Ve skutečnosti jen Poláci uhodili hřebíček přímo na hlavičku, když zaútočili na "euroústavní" hlasovací systém v Radě, který je mj. klíčem k posílení německého vlivu v budoucí EU. Polsko tak předvedlo dobrou ukázkou strategického myšlení. Aby člověk toto pochopil, nemusí být zrovna fanouškem politiky bratří Kaczyńských. Jen připomínám, že alternativní polský návrh hlasovacího systému vznikl v kruzích blízkých Občanské platformě - tedy nejsilnější opoziční (!) straně - a že se na něm shodla celá politická scéna napříč spektrem (jaký rozdíl oproti České republice!). Poláci si uvědomili, že při přípravě nové smlouvy již nelze zabránit převodu dalších kompetencí EU ze systému jednomyslného rozhodování (kde lze uplatnit právo veta a nikdo nemůže být přehlasován proti své vůli) do systému většinového hlasování (kde je tomu přesně naopak). Za těchto podmínek je klíčovou otázkou, jakou hlasovací váhu bude mít ten který stát právě v Radě (v níž hlasování probíhá) a jaké hlasovací většiny (pro pozitivní rozhodnutí) či blokovací menšiny (pro odmítnutí rozhodnutí) zde bude možno vytvářet.

Poláci se proto pokusili kompenzovat hlavní nevýhodu původně navrženého "euroústavního" hlasovacího systému, který výrazně nahrával čtyřce nejlidnatějších států EU v čele s Německem, zatímco státům střední velikosti (jako je ČR) ubíral. Jejich odborníci připravili vlastní návrh, vycházející z matematického principu "druhé odmocniny", který vnáší do hlasování daleko více rovnoprávnosti vzhledem k počtu obyvatel jednotlivých států než systém a la "euroústava". Proto se tento návrh těšil zcela oprávněné podpoře české vlády a jejích vyjednávačů.

Polský návrh se nakonec prosadit nepodařilo pro houževnatý odpor jiných států. Podařilo se však alespoň odložit zavedení "euroústavního" systému hlasování do roku 2014 s možností prodloužení až do roku 2017. Do té doby je čas osvětlit podstatu polského návrhu evropské veřejnosti a celou otázku se znovu pokusit otevřít. Občané států, pro něž by byl polský návrh příznivý (a není jich málo), se mohou začít svých politiků právem tázat, proč souhlasili s nespravedlivým řešením, když měli na stole spravedlivé. Vedle jiných důležitých témat další důvod česko-polské spolupráce, symbolizované mj. právě skončenou prezidentskou návštěvou.

**TISKOVÁ KONFERENCE PREMIÉRA M. TOPOLÁNKA
A MINISTRA VNITRA
I. LANGERA K INFORMAČNÍ KAMPANI PŘED PŘISTOUPENÍM ČR
DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU
(17.7.2007)**

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Dámy a pánové, dobrý den, já vás vítám na tiskové konferenci, jejímž hlavním tématem je blížící se vstup ČR do schengenského prostoru. Dovolte mi přivítat zde předsedu vlády pana Mirka Topolánka a ministra vnitra pana Ivana Langera. Úvodní slovo má předseda vlády pan Mirek Topolánek.

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Já vás ještě jednou zdravím, dobrý den. Každý z vás, kdo někdy cestoval po Evropské unii, tak ví, že na letištích jsou u pasových kontrol dva vchody: ten jeden pro občany ze Schengenu, ten druhý pro ty ostatní. Pro ty, kteří jsou plnoprávními členy EU a pro ten zbytek. Od příštího roku budeme plnoprávními členy EU. Čeští občané nebudou při cestě po Evropě potřebovat žádné pasy, dokonce ani občanské průkazy, nebudou muset podstupovat žádnou kontrolu. Symbolický význam tohoto kroku je srovnatelný se stříháním drátů po roce 1989. Od roku 1989 přestal stát bránit svým občanům cestovat. Od roku 2008 přestanou země Schengenu bránit českým občanům ve zcela volném pohybu. Což je jedna ze čtyř základních svobod EU. Vstup do schengenského prostoru je tak významným krokem k plnoprávnímu členství v EU. Chtěl bych poděkovat všem, kteří se podíleli na tom faktu, že čeští občané získají volnost pohybu po EU již od příštího roku. Děkuji našim vyjednavatelům v Bruselu, diplomatům, ministrům, speciálně ministru vnitra a jeho týmu, který věc dotáhl až k technické realizaci. Bez práce tohoto velkého počtu lidí by se vidina volného cestování oddálila o několik let. O tom již bylo v Bruselu předtím rozhodnuto. Nám se díky velkému úsilí podařilo toto rozhodnutí zvrátit. A můj dík patří nejenom našim partnerům, jako je Slovensko, Maďarsko, Polsko, ale můj dík patří i Portugalsku - dnes předsedající zemi EU – které navrhlo onen systém SISone4all, který umožnil rozšíření Schengenu již k 1.1.2008. Díky našemu úsilí, díky pochopení ostatních evropských zemí se tak 1.1.2008 začne naplňovat motto našeho budoucího předsednictví v EU: „Evropa bez bariér“. Naším cílem je rušení posledních bariér mezi lidmi v Evropě. A volnost, svoboda a bezpečí logicky tvoří i základní prvky schengenské informační kampaně. Dámy a pánové, nyní máte možnost poprvé spatřit logo schengenské informační kampaně. Logo, které symbolicky ukazuje, že českým občanům bude na cestách po EU svítit na semaforu pouze zelená. Od příštího roku budou Češi cestovat. Děkuji za pozornost.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Děkuji předsedovi vlády a nyní má slovo ministr vnitra pan Ivan Langer, který vás seznámí s informační kampaní a shrne dosavadní kroky, které vedly k rozšíření schengenského prostoru.

Ivan Langer, ministr vnitra: Přeji dobrý den také já. Tato tisková konference je určena k tomu, abychom odprezentovali základní motiv informační kampaně a současně vás také informovali o tom, co máme za sebou, pokud jde o Schengen a cestování bez kontrol, a co máme ještě před sebou k onomu vytouženému datu 31. prosince t.r. 31. prosinec, Silvestr tohoto roku, je podle nás, historické datum. Je to

termín, který znamená, že poslední pomyslná zeď, která stále ještě dělí Evropu, padne. Po 31. 12. tento prostor, jak je zde vyznačen barevně, přestane existovat, a pokud vnímáme modrou jako svobodu, potom se modrá rozšíří i do další části Evropy. Co máme za sebou?

Vstup do schengenského prostoru není dar, není to něco, co přichází zadarmo. Je to tvrdá práce, neboť svoboda znamená také odpovědnost a volnost pohybu znamená také naši schopnost garantovat bezpečí nejenom starým členskými zemím, ale zejména také občanům ČR. Na ministerstvu vnitra jsme vytvořili speciální tým TASK FORCE for Schengen, připravili jsme technické zajištění, prodělávali jsme a ten proces skončil před několika málo dny evaluační proces. Vytvořili jsme nezbytný legislativní základ a implementovali základní parametry schengenského kodexu. Vláda vyčlenila dostatek finančních prostředků. Mohu říci, že celkový objem se pohybuje ve stovkách milionů, zhruba půl miliardy Kč, a současně jsme také vytvořili dostatečné personální zajištění pro realizaci toho procesu. To máme za sebou.

Ty nejaktuálnější věci, které nás čekají, jsou možná ty nejviditelnější. To jsou ty symboly kontrol, to jsou ty symboly oné hranice a zdi, tedy odstraňování překážek na hranicích. Musíme i nadále intenzivně jednat se sousedními státy. Víte, že jsem v minulých dnech absolvoval návštěvu Bavorska, návštěvu Rakouska. Tento týden v pátek pokračují jednání v Bratislavě, kde se setkávají nové členské země s některými z těch starých členských zemí. Máme před sebou také garanci, zajištění bezpečnosti, a to jak občanům ČR, tak také občanům v sousedních zemích, a zejména před sebou máme úkol zajistit informovanost veřejnosti, ale také cizinců o tom, co znamená vstup ČR do schengenského prostoru.

Čekají nás tyto poslední tři úkoly: Je to úspěšné dokončení schengenského hodnotícího procesu. Mohu vás informovat o tom, že ČR je na tom velmi dobře v tom smyslu, že to, co jí bylo uloženo, tak splnila. Čekají nás od 1. září testy onoho softwaru SISone4all, který pojedje několik týdnů v ostré verzi. Nebude to ještě ten styl fungování tak, jak bude po vstupu do schengenského prostoru, nicméně, de facto, simulačně ostrý provoz, který jako poslední ukáže, zda tento projekt může fungovat a bude fungovat, to, co víme, ta drobná úskalí, která už máme snad za sebou. Je fakt, že toto technické řešení je reálné. A máme před sebou informační kampaň tak, jak o tom hovořil pan premiér.

My jsme hledali jednotný motiv kampaně a myslím, že právě semafor, na kterém svítí tři zelená světla, je tím optimálním symbolem volného pohybu bez hraničních kontrol. Vybrali jsme tento symbol právě proto, že semafor znamená velmi jednoduché vnímání toho omezení nebo volnosti se pohybovat, jsou tam pozitivní barvy a jsme přesvědčeni, že je to jednoznačné konkrétní vyznění toho zásadního zlomu v našem životě. Doprovázen tento symbol je sloganem – Evropou volnou cestou, jak to zmínil pan premiér. Klíčový charakter té kampaně – není to přesvědčovací kampaň, je to informační kampaň. A ta informace se musí týkat nejen té praktické změny, ke které dojde na hranici, ale také toho, o čem jsem hovořil, že musíme garantovat našim občanům, ale i našim sousedům, že se v žádném případě nezhorší bezpečnostní situace, že i přes odchod zhruba 2300 policistů od služby cizinecké pohraniční policie, ti, kteří odcházejí, tak zůstanou v policii, přejdou jenom k jiným útvarům a budou sloužit v tom pohraničním pásmu, kde slouží dosud a posílí pořádkovou, železniční a dopravní policii.

Obsahem sdělení je Evropa bez hranic, garance bezpečnosti, fakt, že ČR se stává rovnocenným členem EU, a že ta změna, ke které dochází, se týká nejen českých, ale také cizích občanů. Způsoby informování jsou různé a i pro vás, pro vaši práci bude určitě např. zdroj vládní portál informující o EU, www.euroskop.cz/schengen,

vítaným zdrojem aktuálních informací o tom, co se v této problematice děje. Chceme informovat prostřednictvím tištěných materiálů, informací v tisku, chceme použít také outdoorové produkty, a nepochybně také televizi a rozhlas, tedy elektronická média, která mají největší dopad na vnímání občanů. Zde vidíte harmonogram, který máme před sebou tak, jak je kampaň plánována. Startujeme internetem, budou nastupovat tištěné materiály, a teprve v těch posledních dvou měsících, kdy ta kampaň má být co nejintenzivnější, tak se zapojí ty další produkty, tisk, outdoor, televize a rozhlas.

My jsme se rozhodli, a myslím, že to je přirozené rozhodnutí, že budeme hrát i tuto kampaň otevřeně, je-li jejím cílem informovat. A proto zcela otevřeně informujeme o nákladech, se kterými je tato kampaň spojena. Je to zhruba 25 milionů Kč. Pro srovnání, které si můžete udělat sami, kampaň minulé vlády, která informovala o vstupu ČR do EU, stála 200 milionů Kč. My jsme přesvědčeni, že stejného efektu, možná lepšího efektu, dosáhneme a jsme schopni dosáhnout i prostřednictvím takto vyčleněné částky. Její zdroje jsou zde popsány, kam budou určeny, jste viděli v těch jednotlivých produktech, které hodláme použít.

Na otázku, co nás ještě čeká? Asi nejlepší odpověď zná pan premiér, protože předběžné rozhodnutí a potvrzení udělá Rada ministrů, nicméně, nakonec je to na Evropské radě a já jsem přesvědčen, že v té době bude platit to, co jsem řekl na úvod svého vystoupení. Je-li modrá barva symbolem svobody, potom ona část Evropy, která doteď na té mapě byla vyznačena oranžově, bude modrá a Evropa bude svobodná celá. Děkuji vám za pozornost a jsme připraveni zodpovědět vaše otázky.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Děkuji ministru vnitra a ještě předtím než bude prostor pro vaše dotazy, ráda bych představila pana Michala Straku, který je zástupcem firmy GfK a seznámí vás s průzkumem veřejného mínění ke vstupu ČR do schengenského prostoru.

Michal Straka, GfK: Dobrý den. Děkuji za slovo. Rád bych vám představil základní výsledky výzkumu veřejného mínění k rozšiřování schengenského prostoru, schengenské spolupráce, který naše společnost připravila pro Ministerstvo vnitra ČR. My jsme mezi obyvateli ČR zjišťovali, jaká je jejich informovanost, jaké mají povědomí vůbec o tom, že existuje schengenská spolupráce, o tom, že probíhá jednání o vstupu ČR do této schengenské spolupráce, jaký k tomu mají eventuální postoj. Zda-li se staví k této problematice negativně nebo pozitivně a jaké jsou hlavní dopady, které předpokládají, že je obyvatelé ČR budou z této spolupráce využívat. Jako první otázku tohoto výzkumu jsme položili respondentům, zda-li se setkali někdy s pojmem Schengen, schengenský prostor, schengenská spolupráce atd. Z následujícího grafu vyplývá, že 51 % respondentů toto povědomí má, už někdy zaslechlo o tom, že existuje schengenská spolupráce. Neptali jsme se dále, nebo resp. až v dalším dotazníku jsme se ptali, jaké je jejich povědomí o tom, co obsahuje. My jsme realizovali to naše dotazování i v příhraničí sousedních zemí směrem na západ. Dotazovali jsme se i v Dolním, Horním Rakousku, v příhraničí Bavorska a v příhraničí Saska. To porovnání vychází, dá se říct, do jisté míry překvapivě v případě Saska, kde je to povědomí nižší. Nicméně, může to být způsobeno i tím, že v ČR vzhledem k tomu, že probíhaly přístupové rozhovory, tak se přece jenom o této problematice v médiích jednalo možná více než v těch zemích, které už třeba delší dobu jsou součástí schengenského prostoru. Na následující mapě můžeme vidět rozložení povědomí o schengenské spolupráci v jednotlivých krajích ve srovnání i s Rakouskem a Německem. Vidíme, že relativně vyšší ve srovnání povědomí je v

severních Čechách, je to Ústecký, Liberecký kraj, a samozřejmě, v hlavním městě Praze.

Dostáváme se k jedné z klíčových otázek celého výzkumu, a sice, jaký je postoj obyvatel ČR ke vstupu ČR do schengenského prostoru. Tady už ta otázka byla zaměřena na informovaný postoj, tzn. že my jsme i těm, kteří dosud o schengenské spolupráci neslyšeli, tak jsme je informovali o tom, v základních bodech, co bude obsahovat, že se bude jednat o zrušení kontrol na hranicích atd. Dali jsme jim k dispozici informace, aby ten postoj měl už skutečně nějakou vypovídající validní hodnotu. A tady vidíme, že 78 % obyvatel ČR se staví spíše nebo rozhodně pozitivně k tomu, že ČR bude součástí schengenské spolupráce, což je, myslím, jeden z hlavních výsledků celého výzkumu. Vidíme tady ve srovnání, že jsme, dá se říci, na srovnatelných hodnotách jako v Německu a v Rakousku, kde ten souhlas osciluje zhruba kolem tří čtvrtin všech obyvatel. Docela taková socio-demografická zajímavost, že častěji ten pozitivní názor vůči přičleňování ČR do Schengenu mají muži než ženy. A muži jsou i častěji rozhodně pro, ženy jsou častěji spíše pro, nechávají si tam, dá se říci, taková úniková vrátka.

My jsme se ptali respondentů, i jaká jsou dle jejich názoru pozitiva a negativa přístupu do schengenského prostoru. Ta pozitiva vyplynula celkem jednoznačně, týkala se hlavně snazšího cestování, odpadnutí front na hraničních přechodech, atd. Co je docela zajímavé, tak více než dvě pětiny respondentů se vyslovily pro to, že vstup do schengenské spolupráce bude vlastně, dá se říci, tím finálním krokem našeho vstupu do EU a zrovnoprávnění našeho postavení v EU, který tímto krokem bude dovršen. U vysokoškoláků je tam ta hodnota ještě vyšší, vysokoškoláci se z jedné poloviny vyslovili pro toto hlavní pozitivum.

V případě negativ jsme zaznamenali drobné a částečné obavy respondentů ze vzrůstu kriminality. 71 % těch, kteří vidí alespoň nějaká negativa na schengenské spolupráci, tak prohlásili, že je to především vzrůst kriminality, příliv nelegálních přistěhovalců, obávají se i zhoršení konkurence na pracovním trhu. Ale skutečně ta negativa, která vnímají respondenti, čili populace ČR, jsou především v otázce obav z bezpečnosti nebo ze zhoršení bezpečnostní otázky. My jsme se dotazovali respondentů i na to, zda-li se domnívají - je to, samozřejmě, subjektivní názor - zda-li mají dostatek informací o přístupu ČR do Schengenu, potažmo o celé schengenské spolupráci. Tady ten výsledek, dle očekávání, vzhledem k tomu, že tu zkušenost zatím nemáme s členstvím v Schengenu, tak v porovnání s Německem a s Rakouskem, byl poměrně nižší. Zhruba jedna čtvrtina respondentů se domnívá, že má dostatek informací k tomu, aby mohli nějakým způsobem využívat případná pozitiva a nějakým způsobem se připravit na tuto situaci, až vstoupíme do schengenského prostoru.

Dá se říci, že ten nepoměr je docela výrazný, nicméně, vzhledem k už připravené následující informační kampani je to docela dobrý indikátor toho, na co a na jaká témata se v té informační kampani zaměřit. My jsme se respondentů dotazovali i na otázku, z jakých zdrojů by dle jejich názoru bylo nejefektivnější, kdyby se dozvíдали informace o přístupu ČR do Schengenu. Dle očekávání největší procento respondentů odpovědělo, že z televize a z rozhlasu, dále z denního tisku, z internetu. To bylo zhruba 53 % respondentů. Zajímavé je to členění, že starší generace nad 60 let preferuje především televizi a rozhlas, denní tisk rovněž starší generace. A vysokoškoláci, mladší generace, muži - oproti ženám - spíše preferují internet, a lidé ve městech. Letáky by naopak více než ostatní socio-demografické skupiny přivítaly ženy, vysokoškoláci a dotázaní ve věku nad 50 let. Starší generace by ještě přivítala besedy. A jenom velice ve stručnosti shrnuť toho, co jsem zde teď prezentoval.

Hlavní sdělení toho výzkumu bylo, že skutečně naprostá většina respondentů v ČR, bylo to 78 % obyvatel, má pozitivní postoj k rozšíření schengenské spolupráce. Největšími pozitivy je snazší cestování a otevření evropského prostoru. Občané se nejvíce obávají zvýšení kriminality a přílivu nelegálních přistěhovalců. Většina respondentů nemá dostatek informací. Zde ještě připojuji, že 24 % se pouze vyslovilo v tom smyslu, že má dostatek informací. A občané by nejvíce ocenili informování prostřednictvím televize, rozhlasu a denního tisku. Já vám děkuji za pozornost a jsem připraven zodpovědět případné dotazy.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Děkuji Michalu Strakovi ze společnosti GfK. A nyní je prostor pro vaše dotazy. Prosím.

Redaktor, ČTK: Existuje dobrá připravenost i na Slovensku? Dříve se spekulovalo o zabezpečení hranic směrem na východ, byl to problém. Dnes už je to v pořádku?

Ivan Langer, ministr vnitra: Já v tuto chvíli nemám oficiální závěry hodnotící mise, ale mohu diplomaticky říci něco, čemu určitě budete rozumět. Máme nesmírně pozitivní signály o připravenosti Slovenska na vstup do schengenského prostoru. Myslím si, že Slovensko je jasným příkladem toho, kde, když je velká vůle a odhodlání a trošku také hlava na stříbrném podnosu ministra, že se dá udělat obrovský kus práce. A myslím, že Slovensko bude do budoucna i symbolem toho, jak je možné díky mezinárodní spolupráci si navzájem pomáhat a pomoci jednomu státu. Vlastně přispět k tomu, aby uspělo států více. V pátek budu v Bratislavě na dalším jednání a předpokládám, že tam už pan ministr Kaliňák bude schopen podat oficiální informaci o výsledku hodnotící mise na Slovensku, nesmírně pozitivní signály o připravenosti Slovenska.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Děkuji, další dotaz.

Robert Břešťan, Hospodářské noviny: Dobrý den. Vy jste opakovaně zmínili garance bezpečnosti. Ostatně z toho průzkumu také plyne, že lidé se toho bojí. Zároveň ve výročních zprávách Policie ČR můžeme číst informace o tom, že sem přijíždějí lidé z arabských zemí, získají vízum do Česka, jakoby jedou do lázní a pak jedou dále na západ. Jsou to lidé, které poté byli třeba i zatčeni z důvodu podezření z terorismu. Jak tomu zabránit, protože jejich cestování bude logicky snazší.

Ivan Langer, ministr vnitra: Děkuji za tu otázku. Myslím si, že je nezbytně nutné, chceme-li být korektní, hovořit o dvou hodnotách, které souvisejí se Schengenem, a to je svoboda a bezpečí. Nemůžeme chtít jen svobodu, aniž bychom byli schopni garantovat bezpečí. Je třeba si uvědomit, že ČR otevírá téměř dva tisíce kilometrů svých hranic. Je třeba si jasně uvědomit, že ČR se bude muset významně spolehnout na kvalitu ochrany vnější hranice ať na východě, na západě, na severu i na jihu. A je samozřejmé, že ČR musí udělat jasná opatření na svém území, aby to, co se týká toho vnitřního prostoru, byla schopna zajistit sama svým občanům a svým sousedům. Ta opatření jsou několikerá. Hovořil jsem o transformaci služby cizinecké a pohraniční policie. Zhruba 2300 policistů přechází k jiným útvarům – pořádková, železniční, dopravní policie. Klíčové pro přesvědčování a informování jak pro cizince, tak pro domácí je fakt, že ti policisté zůstanou v těch teritoriích. Současně také víte, že ČR chce změnit svůj azylový systém ve smyslu zpřísnění. Chce zpřísnit některé vízové povinnosti pro některé členské země. V tuto chvíli je v Poslanecké sněmovně

velmi rozsáhlý balíček související s azylovou politikou státu a jedním z klíčových témat, která se snažíme prosadit a jsme garanti toho dlouhodobého programu v EU, je společná migrační politika všech zemí EU. Vedle toho také platí, a to je ten třetí rozměr, kvalitní práce zpravodajských služeb. Věřím, že už jen ten fakt, že vy tu informaci máte, je důkazem toho, že oni pracují dobře, protože ji mají také a vy ji máte od nich.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Děkuji, další dotaz, prosím.

František Novák, ihned.cz: Dobrý den. Já jsem se chtěl zeptat, jestli ministerstvo vnitra počítá se změnou režimu silničních kontrol na našem území? Částečně to souvisí s tím vstupem do Schengenu.

Ivan Langer, ministr vnitra: Částečně ano. Já odpovím téměř, jak bych odpověděl na resortní tiskové konferenci. Já nejsem spokojen s kvalitou a stylem práce dopravní policie. Žádal jsem po svém nástupu změnu stylu práce u dopravní policie a očekávám, že k této změně dojde. Očekávám, že nové vedení Policie ČR předloží novou strategii a koncepci práce dopravní policie, která, mimo jiné, bude zaměřena i na důslednější vstupní kontrolu např. kamionů, které projíždějí přes ČR. Věřím, že o tomto budeme schopni vás informovat někdy v průběhu měsíce srpna.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Děkuji. Ještě nějaký dotaz, prosím?

Mirek Topolánek, předseda vlády ČR: Já přece jenom, protože k tomu dotaz není, tak to, že tady dnes sedíme, je výsledkem nějaké roční práce. Před rokem, ve stejném čase, ta situace byla naprosto beznadějná. To rozhodnutí, že se systém SIS II nebude realizovat v dohledném čase, hovořilo se o termínu 2011, 2012, dopadlo na ČR i ostatní nečlenské země schengenské dohody velmi těžce a myslím si, že je třeba vědět, že to byla ČR se svými partnery, která vyvolala ta první jednání. Přitlačila na staré členské země, a Portugalsko se té šance, protože to byla šance i pro Portugalsko, vypracoval se inovovaný systém SISone4all, chopilo.

K tomu je ale třeba říci, a na to jste se neptali, i když ty spekulace existují. Devět při první evaluaci starých členských zemí nesplnilo podmínky vstupní evaluace systému SISone4all, což neznamená v této chvíli nic jiného, že je to včasné varování. Na tom semaforu se krátce rozsvítila oranžová výstražná značka a my pevně věříme, že všech devět zemí, které země to jsou, máme, samozřejmě, k dispozici, naplní bezproblémově tento systém. To varování přišlo včas. V tomto smyslu jsou časté dotazy i o spekulacích, že naši sousedé uvažují o nějakém přechodném období. Oficiální místa to vylučují. Ivan Langer jednal jak s Güntherem Platterem, tak s ministrem vnitra Bavorska Becksteinem. Toto jsou oficiální informace. Hovoří se o tom, že naši sousedé, Sasko a Bavorsko, Horní, Dolní Rakousy, jsou připraveni, a na těch oficiálních spolkových úrovních o tom ani na vteřinu nepochybují, že bude tento systém zaveden, protože speciálně Německo i Rakousko systém SISone4all plní. To je jenom doplňující informace, která, podle mě, měla padnout. Děkuji

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Děkuji předsedovi vlády. Ještě doplní ministr vnitra pan Ivan Langer.

Ivan Langer, ministr vnitra: To doplnění bude poměrně jednoduché. Před rokem to vypadalo beznadějně. Od té doby jsme tvrdě pracovali, máme lidi, máme peníze,

máme technologie, máme zákony a máme vůli to dotáhnout do konce. V tuto chvíli já osobně vidím jako nejdůležitější úkol, který vyplývá z prezentovaného průzkumu veřejného mínění, informování veřejnosti a chtěl bych vás poprosit a současně poděkovat za spolupráci, protože klíčovou roli teď budete mít také vy. Děkuji. Hezký den.

Jana Bartošová, tisková mluvčí vlády ČR: Děkujeme a nashledanou.

Úřad vlády ČR

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR
NA TISKOVÉ KONFERENCI PŘI PREZENTACI
INFORMAČNÍ MEDIÁLNÍ KAMPANĚ KE VSTUPU ČR
DO SCHENGENSKÉHO PROSTORU
(17.7.2007)**

Dámy a pánové,

každý, kdo někdy cestoval po Evropské unii, ví, že na letištích jsou u pasové kontroly dva vchody: pro občany ze Schengenu a pro ty ostatní. Pro ty, kteří jsou plnoprávními členy EU a pro ten zbytek. Od příštího roku budeme plnoprávními členy Unie. Čeští občané nebudou při cestě po Evropě potřebovat žádné pasy, nebudou muset podstoupit žádnou kontrolu. Symbolický význam tohoto kroku je srovnatelný se stříháním drátů po roce 1989. Od roku 1989 přestal stát bránit svým občanům cestovat. Od roku 2008 přestanou země Schengenu bránit českým občanům ve zcela volném pohybu. Což je jedna ze čtyř základních svobod EU. Vstup do Schengenu je tak významným krokem k plnoprávnímu členství v EU.

Chci poděkovat všem, kteří se podíleli na tom, že čeští občané získají volnost pohybu po EU již od příštího roku. Děkuji našim vyjednavacům v Bruselu, diplomatům, ministrům, ministru vnitra a jeho týmu, který věc dotáhl k technické realizaci.

Bez práce tohoto velkého počtu lidí by se vidina volného cestování oddálila o několik let. O tom již bylo v Bruselu rozhodnuto. Nám se díky velkému úsilí podařilo toto rozhodnutí zvrátit. A můj dík patří i Portugalsku - dnes předsedající zemi EU – které navrhlo onen systém SISone4 all, který umožnil rozšíření Schengenu již k 1.1. 2008. Díky našemu úsilí a díky pochopení ostatních evropských zemí se tak 1.1.2008 začne naplňovat motto našeho budoucího předsednictví: „Evropa bez bariér“. Naším cílem je rušení posledních bariér mezi lidmi v Evropě. A volnost a svoboda logicky tvoří základní prvky schengenské informační kampaně.

Dámy a pánové, nyní máte možnost poprvé spatřit logo schengenské informační kampaně. Logo, které symbolicky ukazuje, že českým občanům bude na cestách po EU svítit na semaforu pouze zelená. Od příštího roku budou Češi cestovat EVROPOU VOLNOU CESTOU.

Úřad vlády ČR

**ROHOVOR SE SENÁTOREM TOMÁŠEM TÖPFEREM (ODS)
NA SERVERU IHNE
S RADAREM PŘIJMEME DÍL ODPOVĚDNOSTI
(27.7.2007)**

Jaké jsou hlavní důvody, kvůli kterým podporujete umístění radaru USA na českém území?

Jsou to stejné důvody, jaké jsem měl při vstupu ČR do NATO. Jsem rád, že po dlouhé odmlce a době totality opět patříme do euroatlantické civilizace, jsme ve společnosti demokratických států a především jsme v obranné alianci, která hájí tyto nejvyšší hodnoty, jakými jsou demokracie a svoboda. Budu rád, pokud k této obraně můžeme přispět alespoň pro nás dostupnou pomocí. Nemůžeme být pod ochrannými křídly NATO a nenést zároveň alespoň malý díl odpovědnosti.

Proč podle vás není česká veřejnost americké žádosti nakloněna?

Protože dříve, než se mohla dozvědět opravdové informace, je veřejnost matena emocionálními výlevy pseudopacifistů. Je dobré si připomenout, která z našich parlamentních stran byla proti našemu vstupu do NATO. Pro osvěžení paměti je dobré říci, že jsou to stále komunisté, kterým se zřejmě stýská po Varšavské smlouvě a po vojácích Sovětského svazu, kteří nás okupovali dvacet let.

Mělo by se v této otázce uskutečnit referendum?

Referendum nelze dělat o obraně republiky. O zahraniční politice. Ústava není trhací kalendář. Zajímavé je, že mezi protestujícími proti radaru a pro referendum je podezřele mnoho těch, kteří ve volbách do zastupitelských orgánů neuspěli. Nejprve se o mandát hlásili, a když ho nedostali, tak torpedují právě zastupitelskou demokracii. Není to trochu divné?

Jan Osúch

www.ods.cz

**ROZHOVOR S MINISTREM FINANCÍ MIROSLAVEM KALOUSKEM (KDU-ČSL)
PRO DENÍK PRÁVO
Z KOHOUTOVY VÝMĚNY JSEM MIMOŘÁDNĚ ROZPAČITÝ
(1.8.2007)**

Když jsme spolu dělali rozhovor na minulou sobotu, říkal jste, že změny nemusí být vždy k lepšímu. Myslel jste tím případné střídání na Hradě. Není to ale podobná situace jako s odvoláním českého velvyslance v EU Jana Kohouta?

Jedná se samozřejmě o úplně jiné pozice a o úplně jiný proces výběru, takže z tohoto hlediska to srovnávat nejde. Ale jistá paralela by se tam skutečně najít mohla - a to v tom, že jako konzervavec jsem přesvědčen, že každá změna nemusí být nutně k lepšímu. A ptáte-li se na diskusi, kterou jste zmínil, jsem mimořádně rozpačitý. Jako ministr, který každý měsíc sedí na Radě ministrů financí Evropské unie, vím, jak je důležité kompetentní vedení stálého zastoupení v Bruselu. A zejména jak klíčové bude pro naše zdárné předsednictví v roce 2009.

S panem Kohoutem jste byl spokojený?

Ano. Právě proto, že vím, jak je strašně důležitý kompetentní servis - nikoli ve smyslu logistiky, ale příprava těch jednání, předjednání, stálá interakce - a vím, že je to na vysoké úrovni, nejsem schopen pochopit proč. Pozice velvyslance v EU bude ještě důležitější v období našeho předsednictví. Proč se tedy má zkrátit mandát někomu, kdo to umí, aby se to snad stihl naučit někdo, kdo to zjevně neumí? Pokládal bych za bezpečnější prodloužit mandát někomu, kdo to umí, a neriskovat tak průběh našeho předsednictví. To je názor, se kterým se netajím.

Jak na něj reagovali vaši kolegové ve vládě?

Každý má právo na svůj názor. Pokládám pana Kohouta za mimořádně kompetentního velvyslance. Kdyby tady byla jednoznačně připravena osobnost, u které by byla jistota, že změna bude k lepšímu, tak bych pro to snad měl ještě porozumění. Ale ta diskuse, která se - pro mě z nepochopitelných důvodů - vede v médiích, ukazuje, že připravená osobnost tu není, že se hledá. A pak znovu opakují, že bych pokládal za mnohem bezpečnější a prospěšnější, kdyby byl prodloužen mandát někomu, kdo to umí.

Zůstal jste ve vládě s tím názorem sám?

Na vládě nic takového zatím předloženo nebylo. Protože se ta diskuse vede v médiích, vede se samozřejmě i v kuloárech, a já se v kuloárech tímto svým názorem netajím.

Už jednou jste svůj názor na obsazení českého místa v evropských strukturách silně vyjádřil. To když jste odmítal Pavla Teličku jako bývalého člena KSČ. Ten se ale z hlediska zkušeností a toho, že se vyznal v Bruselu, panu Kohoutovi přinejmenším vyrovná.

Ne, tehdy šlo o nominaci prvního českého zástupce do Evropské komise. To je pozice komisaře, který jedná jménem Evropy. Český velvyslanec naopak stoprocentně hájí národní barvy.

Takže tehdejší případ pro vás měl spíše symbolické zabarvení?

Ano, ani jsem se tehdy netajil, že pro mě to byl symbol. Ale v tomto případě jde o figuru, která bude schopna kompetentně hájit národní zájmy v Bruselu. To je zásadní rozdíl.

Vládní nabídka na místo Jana Kohouta byla učiněna Vladimíru Dlouhému. Ten ovšem jako Pavel Telička byl členem KSČ. To vám v tomto případě nevadilo?

Tohle nemohu nijak komentovat, protože všechno je pouze v rovině spekulací. Na vládě zatím nebyl předložen žádný návrh...

Vláda o tom ani jednou nejednala?

Nikdy nebyl vládě předložen žádný návrh na změnu velvyslance v EU. Pokládám za velmi nešťastné, že se ta diskuse ventiluje v médiích. Z tohoto hlediska pro mě není náš rozhovor stoprocentně komfortní. I já jako člen vlády jsem si přečetl v médiích, že se o tom vážně uvažuje. Ale ty spekulace jsou zjevně do značné míry relevantní, a já se tedy netajím svým názorem, že to nepokládám za nejšťastnější řešení.

Relevantní ty spekulace jsou, protože ministr zahraničí Karel Schwarzenberg veřejně řekl, že je s velvyslancem Kohoutem spokojen, ale přistupuje na požadavek premiéra Topolánka a vicepremiéra Vondry. Oba jsou členy ODS, která se prohlašuje za konzervativně liberální stranu. To jsou menší konzervativci než vy?

Ten názor si musíte udělat sám. Já se prostě netajím svým názorem a nemyslím si, že by tady mělo jít o koaliční rozmišku. Myslím, že je to v rovině osobních názorů. Já se netajím tím, že pokládám pana Kohouta na základě osobních a pracovních zkušeností za mimořádně kompetentního.

Je tady podezření, že pan Kohout upadl do nemilosti premiéra a vicepremiéra, protože je členem ČSSD. Jak vy ve své ministerské praxi postupujete s odborníky, kteří buď jsou členy jiných politických stran, nebo jsou s nimi spjati?

Vyňal bych z toho samozřejmě náměstky za jiné koaliční strany, protože to je jiný případ. Kdybych zaznamenal u jiných pracovníků ministerstva, že jako státní úředníci jsou poplatní jakékoli politické straně, tak bych se s nimi okamžitě rozešel. Pokud plní své úkoly v rámci státního úřadu, tak jejich politickou příslušnost nezjišťuji. A ve styku se stálým zastoupením v Bruselu jsem nikdy nezaznamenal příklon k té či oné politické straně. Potkal jsem se tam jenom s profesionálním přístupem.

**ROZHOVOR S EUROPOSLANCEM HYNKEM FAJMONEM (ODS)
V ČASOPISU REFLEX
MALÝ HOSPODÁŘSKÝ ZÁZRAK
(9.8.2007)**

Tak hodnotí současnou ekonomickou situaci europoslanec Hynek Fajmon (39), s nímž jsme si povídali o posledním vývoji v Evropské unii, a především o hlavní politické otázce dneška: Kdy se má Česká republika zbavit vlastní měny a přejít na euro?

Jak byste popsal pohyby, k nimž došlo od jara 2005, kdy francouzští a nizozemští voliči odmítli evropskou ústavu?

Referenda ve Francii a Nizozemsku byla především otřesem pro evropské elity zakladatelské patnáctky. Tito lidé chtěli v ústavě prosadit co nejvíce většinových hlasování, aby to bylo výhodné pro velké státy. Jejich plán počítal s tím, že všechny další přistupující země musí tyto podmínky přijmout, a najednou voliči dvou zakladatelských států řekli ne. Těmto Bruselem vyšlechtěným elitám se najednou zhroutil svět.

V čem hlavně?

Už léta eurokraté sní o vytvoření Spojených států evropských, což je v jejich pojetí dobro samo o sobě. Nejednou ale přijdou jejich vlastní lidé a dovolí si jejich skvělé plány odmítnout.

Co bylo dalším znakem uplynulého období v EU?

Diskuse o tzv. energetické bezpečnosti. Určitě si vzpomenete na situaci, kdy se před dvěma lety dohadovalo Rusko s Ukrajinou o poplatcích za ropu a v určitou chvíli přestala tato surovina do západní Evropy proudit. Souběžně se Rusko za zády Polska dohodlo s Německem na plynovodu.

Do jaké míry to souvisí s politikou?

Hodně. Po oranžové revoluci na Ukrajině a růžové v Gruzii, které byly zaměřeny na zpretrhání vztahů s Ruskem, padla ruská koncepce udržovat si vliv v "blízkém zahraničí" tím, že jim tam dávám levnou ropu a plyn, a tím ovlivňuji jejich politiku. Prezident V.V. Putin na to reagoval zvyšováním cen do těchto zemí na ceny světové. Vyvolalo to protireakci Ukrajiny, která začala zvyšovat tranzitní poplatky. Rusové se proto rozhodli budovat alternativní zásobovací systém pouze pro západní Evropu, aby se vyhnuli jednání s tranzitními zeměmi.

Co to vyvolalo v západní Evropě?

Pocit ohrožení, protože Evropa měla pocit, že se její energetické zásobování nachází v krizi. Současně to způsobilo nepřiznanou závislost na Rusku. Uvědomte si, že tento proces byl spojen s rostoucími cenami ropy a plynu, kterou jsou dnes třiapůlkrát vyšší než v době prezidenta Borise Jelcina. Během dvou tří let se Rusko z velkého dlužníka najednou stalo velkým držitelem hotových peněz. Evropská unie se proto tohoto tématu chytla a udělala si z něj program, skrze nějž se také snaží zdůvodnit smysl své existence. Zajímavé je, že v původní evropské ústavě se ještě o ničem takovém nehovoří, ale v novém textu nové smlouvy je už uvedeno, že jde o jednu z hlavních evropských politik.

Je někdejší ústavní smlouva mrtvá, nebo se vrací po nedávném summitu Evropské rady pod jinou legendou?

Podle mého názoru je v jiných šatech opět tady. Když si dáte vedle sebe starou ústavní smlouvu a návrh textu, na němž se nedávno dohodly země sedmadvacítky, tak shoda je zhruba devadesátiprocentní.

Jak důležitých je těch deset procent?

Nedávno o tom byla velká debata v Evropském parlamentu. Jeden eurofederalista tvrdil, že člověk má s myší z devadesáti procent shodnou genetickou informaci. Z toho vyplývá, že těch deset procent někdy může být mimořádně důležitých. Antifederalisté ale namítají, že na evropskou úroveň se v novém návrhu smlouvy dostávají další kompetence, tedy že dochází opět k přesunům v rozhodování z jednomyslnosti na většinové.

Co bude nyní dál?

Čeká nás období sepisování nového dokumentu, který má provést nadcházející mezivládní konference, a pak začne proces schvalování. Jediné Irsko má z ústavy předepsané referendum. Ostatní země mají od Evropské unie doporučení k lidovému hlasování nepřistupovat. Cílem je všechno schválit do konce roku 2008, aby se v roce 2009 volilo do Evropského parlamentu podle nové smlouvy.

Podaří se to?

Je nutné počkat, jak bude vypadat text, jenž vzejde z mezivládní konference, která má skončit zhruba koncem října. Dábel se skrývá v detailech a ty je třeba znát.

Nedávno jste ve sborníku Euro versus koruna napsal, že o přijetí eura v České republice by mělo rozhodnout závazné referendum. Proč?

Jsem toho názoru, že referendum by mělo být používáno jen v okamžicích týkajících se suverenity státu. Vzdát se české koruny takovou otázkou je. Navíc jsem přesvědčen, že koruna nám slouží dobře a není důvod se jí zbrkle zbavovat.

Takže euro neodmítáte úplně?

Pokud bychom jako stát měli špatnou měnovou politiku, neschopnou centrální banku a vysokou inflaci, oslabující kurs koruny, díval bych se na to jinak. Euro bych v tom případě viděl jako záchranu. Nicméně koruna je v současnosti stabilnější než euro. I díky ní dnes Česká republika prožívá období toho, čím Německo prošlo v padesátých letech, tedy hospodářským zázrakem. Němci se během deseti patnácti let z největšího chudáka stali největšími boháči. Jedním z důvodů bylo, že bohatli posilováním kursu marky. To zažíváme nyní i my, i když v menším, a setkávám se s tím neustále kolem sebe, když jdeme koupit tu spotřebič, televizi nebo fotoaparát.

Myslíte, že koruna bude posilovat i nadále?

Je to jasný trend, který bude nadále pokračovat. V takové chvíli by bylo nemoudré nevyužít jej ke zvýšení životní úrovně české populace.

A kdybychom se koruny zbavili už zítra?

Všechny úroky z jakýchkoliv půjček a úvěrů by se zvedly, protože české banky dnes mají nejnižší úrokové sazby v celé Evropě - na rozdíl od úroků v zemích eurozóny. Druhou věcí je, že kdybychom se vstoupili do eurozóny dnes, tak by to bylo s

průměrným platem 700 eur v kursu 28 korun za euro. Když ale vstoupíme za pět let, tak se kurs bude posilovat o padesát haléřů ročně jako dosud a průměrný plat se bude zvyšovat o tisíc korun. Za pět let potom bude kurs koruny 25,50 a průměrná mzda až tisíc eur. Není proto důvod si nepočkat. Navíc když jsou tady nastartovány obrovské investice, například do automobilového průmyslu. Jinak řečeno, efekt bohatnutí společnosti i přes posilování kursu by nenastal.

A k čemu by došlo?

U zaměstnanců by tempo růstu jejich příjmů bylo nižší. Současně by při přechodu z koruny na euro čelili inflačnímu tlaku, který by byl způsoben zaokrouhlováním cen směrem nahoru. Nejde o žádnou spekulaci, protože podobné věci nastaly ve všech západních zemích eurozóny. Viceguvernér centrální banky Miroslav Singer ve sborníku Euro versus koruna napsal, že inflace by mohla skočit z dnešních dvou a půl až na sedm procent. Pro běžného spotřebitele by to ve výsledku znamenalo zbrzdění tempa jeho bohatnutí. Můj další odhad je, že by to vedlo k omezení investičních aktivit, omezení hypoték a omezení spotřebitelského boomu. Tím pádem by se utlumil hospodářský růst.

Proč chcete tuto vážnou debatu učinit předmětem referenda?

Česká republika se při vstupu do EU k přijetí eura zavázala a jiná případná cesta, jak se z tohoto závazku vyvázat, není. Prostě bychom měli zopakovat švédský scénář.

Co tím myslíte?

Švédsko podepsalo smlouvu o evropské měnové unii. V roce 2003 se zde ale konalo referendum. Které euro odmítlo, a švédská vláda instalaci eura neustále oddaluje.

Na evropské úrovni se ale odehrává i opačný trend - Evropská centrální banka (ECB) se v poslední době obává toho, že nové země způsobí v eurozóně větší inflaci, a moc se k jejich přijetí nemá.

Nedávno se ve Štrasburku projednávala zpráva o měnovém vývoji za rok 2006. Evropská centrální banka zde uvedla, že preferuje vstup malých, jednoduše integrovatelných ekonomik typu Slovinska, Malty a Kypru. To jsou vesměs turistické státy, pro něž je euro dobrá volba. ECB ale váhá s ostatními státy, což jsme mohli vidět na příkladu odmítnuté Litvy, která většinu kritérií splnila. Také se ozývají odmítavé hlasy vůči Slovensku, jež má přijmout euro za dva roky.

K čemu to na Slovensku povede?

V této zemi je průměrná mzda necelých pět set eur a kurs vůči euru 32.50 slovenské koruny. Pokud Slováci v tomto kursu přejdou na euro, bude průměrný plat o třetinu nižší oproti nám. V tom případě na řece Moravě vznikne zajímavé ekonomické prostředí. V situaci volného pohybu pracovních sil to například způsobí ještě větší příliv slovenských pracovníků do Česka.

**PROJEV PŘEDSEDY VLÁDY ČR MIRKA TOPOLÁNKA
K ZAHRANIČNÍ POLITICE
NA PORADĚ VELVYSLANCŮ ČR V ČERNÍNSKÉM PALÁCI
(27.8.2007)**

Vážené dámy, vážení pánové,

je mi velkým potěšením, že se s Vámi mohu po roce opět setkat a společně zhodnotit, co minulých dvanáct měsíců přineslo české diplomacii. A jaké jsou zahraničně politické priority vlády pro další období. V první řadě jsem opravdu rád, že turbulence na domácí politické scéně měly minimální dopad na zahraniční politiku České republiky. Minulý rok tak potvrdil naše rozhodnutí dělat zahraniční politiku kontinuální, předvídatelnou a konzistentní. I když loni tu s vámi mluvil premiér jiné vlády, myslím, že ani tato změna nijak nepoznamenala naše zahraniční priority...

Ale abych jen nežertoval. Za velkou hodnotu pokládám, že se nám daří plnit to, co jsme si před rokem předsevzali: zlepšit komunikaci a dosáhnout větší shody o strategii zahraniční politiky mezi všemi ústavními činiteli, kteří se podílejí na její formulaci. Za tento pozitivní výsledek chci poděkovat i vám. Bez vašeho profesionálního nasazení v čele zastupitelských úřadů bychom ho nikdy nedosáhli. Avšak co je dobré, může být vždy ještě lepší. Proto se chci hned zpočátku – možná netradičně – zmínit o předsevzetí, které se nám nepodařilo zrealizovat. Což mě mrzí o to více, že jde o věc, na kterou kladu velký důraz a která má zásadní význam pro budoucí prosperitu České republiky.

Asi již tušíte, že mám na mysli rozvoj ekonomické diplomacie. Ta je jedním ze základních pilířů zahraničně-politické strategie vlády

Vám nemusím zvláště vysvětlovat, že ekonomický zájem státu je stále více určující proměnnou v síti mezinárodních vztahů. Naše pozice ve světě nezávisí tolik na zručnosti kabinetní diplomacie, ale na naší hospodářské síle. Přičemž ekonomická výkonnost a efektivní ekonomická diplomacie jsou dvě hodnoty, které se vzájemně ovlivňují a podmiňují.

Diplomacie musí daleko pružněji reagovat na proměnu klasického pojmu *raison d'Etat*. Atributem moci státu je dnes jeho obchodní politika. Přitom nestačí mít „jen“ efektivní ekonomickou diplomacii v úzkém slova smyslu. Potřebujeme také sjednotit marketingovou prezentaci České republiky, podporu exportu, investic a cestovního ruchu. Bohužel, v resortu zahraničí vidím stále malou vůli a ochotu posunout se v budování ekonomické diplomacie dál.

Prezentace naší země je stále roztržštěná, neefektivní, necílená. Na vině je resortismus, kdy se každý snaží uchovat si vliv na ta zahraniční centra, která má pod svou kontrolou. To je dáno historicky i politicky a je to špatně. To není specifická výtka vůči Vám. Ale chci, abyste věděli, že od Vás očekávám větší aktivitu v tomto směru. Na druhé straně Vaší snahu plně podpořím.

Ekonomická diplomacie by měla být věcí celého zastupitelského úřadu, v jehož čele by měla stát osobnost, která plní nejen zažitou představu diplomata. Vedoucí zastupitelského úřadu by měl být i manažerem, který je schopen řídit tým. Moderní ambasáda pod jeho vedením by měla být marketingově aktivní a zajišťovat naší zemi publicitu dobrou komunikací s médii.

Moderní ambasáda by měla také poskytovat profesionální servis ve smyslu přísunu informací o ekonomických trendech dané země, o jejím politickém a právním prostředí, exportních a investičních příležitostech. Na proměnlivé ekonomické

potřeby je nutno reagovat rychle a iniciativně, a to je možné právě jen s detailní znalostí věci a místních poměrů.

Aby byla ekonomická diplomacie skutečně efektivní, musí mít jasně definované cíle a úkoly. A to zvláště pro každý úřad na základě znalosti místních hospodářských, politických a sociálních realit. Včetně stanovení jasných kritérií plnění těchto cílů, které musejí přinášet měřitelné výsledky. Já se v žádném případě nespokojím s konstatováním, že věci tak nějak fungují samy a ekonomické zájmy si svou cestu najdou, aniž by jim stát musel poskytovat podpůrnou berličku. Státy, které vědomě rozvíjejí a podporují svou ekonomickou diplomacii, jsou prostě úspěšnější v hájení svých národních zájmů. Ministerstvo zahraničí i vláda musí pro rozvoj ekonomické diplomacie a marketingu České republiky vytvořit podmínky a já budu na jejich naplňování důsledně trvat. S problematikou efektivního hájení našich ekonomických zájmů souvisí i otázka restrukturalizace sítě našich ambasad. Zde jednoznačně preferuji kritérium kvality před kvantitou. Pokud dojde ke zrušení úřadu, tak tam, kde nepřináší ekonomický efekt, a to klidně za cenu toho, že otevřeme nový v hospodářsky perspektivní oblasti.

Praktickou zkouškou marketingové prezentace České republiky bude jistě i naše předsednictví v Radě EU v první polovině roku 2009. Rád bych, aby naše předsednictví bylo úspěšné nejen politicky, ale i ekonomicky. Aby přispělo k prezentaci dobrého jména naší země ve světě a představilo ji evropské veřejnosti i z hlediska kulturního a regionálního. Nechci zde dopodrobna hovořit o obsahových prioritách předsednictví, které jsou vám, předpokládám, dobře známy, ani o stavu příprav předsednictví, o kterých Vás jistě bude informovat místopředseda vlády Alexandr Vondra. Jsem přesvědčen, že jsme naše priority definovali realisticky tak, aby odrážely hájení našich národních zájmů, ale i agendu Unie, která v daném období vyplyne z jejího chodu.

Rád bych v souvislosti s naším předsednictvím učinil dvě poznámky. První se týká motto našeho předsednictví: Evropa bez bariér. Toto heslo vnímám ve třech rovinách:

Za prvé jako bourání bariér ekonomicko-politických. Bariér, které zabraňují důslednému naplnění čtyř základních unijních svobod. Rád bych zde zejména vyzdvihl odstranění přechodných opatření v oblasti volného pohybu pracovních sil. Budeme podporovat takové reformy EU, které povedou k větší transparentnosti, flexibilitě a posilování konkurenceschopnosti.

Za druhé nechceme, aby Unie vytvářela nové bariéry vůči zájemcům o členství. Každý stát, který splní tvrdá kodaňská kritéria, musí mít šanci, že bude přijat. V opačném případě Evropská unie přestane plnit své civilizační poslání. Poslání rozšiřovat prostor svobody, míru, prosperity, bezpečí. Podporuji potvrzení stávajících závazků Unie vůči aspirantům na členství, jakými jsou Chorvatsko, Turecko i bývalá jugoslávská republika Makedonie. Jsme pro další rozšiřování EU, a to zejména o země západního Balkánu. S tím, že k jednotlivým kandidátským zemím samozřejmě musíme přistupovat diferencovaně v souladu s tím, jak úspěšně postupují v reformách.

Za třetí chceme bourat psychologické bariéry. Doufáme, že naše předsednictví přispěje k Evropě otevřené a demokratické, která vytvoří širší společný rámec prostoru svobody a bude schopna definovat základní pravidla pro naši další spolupráci a soužití se zeměmi na kontinentu i mimo něj.

Druhou otázkou, kterou chci v souvislosti s předsednictvím zmínit, jsou spekulace o načasování platnosti nové Reformní smlouvy a jeho důsledcích na chod našeho

předsednictví. Zdůrazňuji, že toto datum a s tím spojený náběh nových institucionálních změn budou předmětem jednání probíhající mezivládní konference. Další postup se bude také odvíjet od délky procesu ratifikace nové smlouvy ve všech 27 členských zemích. Pokud by opravdu proběhla v průběhu roku 2008, potom by naše předsednictví ovlivnily zásadní institucionální změny, jakými jsou například uvedení do úřadu Vysokého představitele EU pro zahraniční záležitosti a bezpečnostní politiku a stálého předsedy Rady. Nicméně, musíme být připraveni i na realističtější variantu, že se kvůli různým ústavním pořádkům v členských státech ratifikace protáhne do období našeho předsednictví. Vláda je připravena aktivně ovlivnit jednání na mezivládní konferenci tak, aby případný přechod na nové institucionální uspořádání nijak politicky nepoškodil české předsednictví.

Další diplomatickou výzvou kromě předsednictví v Radě EU pro nás bezpochyby budou pokračující jednání o umístění radarové základny USA na našem území. Je to záležitost, která se bytostně týká jednoho z pilířů naší zahraniční politiky, jíž je bezpečnost a transatlantická vazba. Dbát o bezpečnost vlastního obyvatelstva je jedním ze základních úkolů státu a vlády. Česká republika se nesmí chovat tak, jako by ve světě neexistovala reálná bezpečnostní rizika. Pro Západ, jehož součástí je i Česká republika, je znepokojující existence režimů a militantních skupin, které jsou vůči němu nepřátelsky naladěné a navíc nevypočitatelné.

Pokud tyto režimy disponují, či potenciálně mohou brzy disponovat balistickými raketami schopnými nést konvenční či nekonvenční hlavice, musíme to oprávněně považovat za možnou hrozbu, které by za několik let byla vystavena celá Evropa i USA. Společně s našimi aliančními spojenci se musíme připravit na případnou obranu. Opačný postup by byl nezodpovědným hazardem s bezpečností obyvatel. Odmítám tvrzení, že diskuse o umístění prvků protiraketové obrany vedené na bilaterální polsko-americké či česko-americké úrovni povede ke štěpení členských států NATO. Naopak, balistický štít je praktickým příkladem oné mnohokrát proklamované nedělitelnosti euroatlantického prostoru.

Spojené státy protiraketový deštník nad svým územím mají a budou ho dále zdokonalovat. V našem zájmu je, aby tento deštník byl roztažen nad celým územím NATO. Kdyby tomu tak nebylo, tak vzniknou dvě zóny rozdílné bezpečnosti: chráněná Amerika a nechráněná Evropa. Právě to by znamenalo fatální rozdělení aliance. Na jednotě našeho postoje vůči potenciálním bezpečnostním rizikům závisí do budoucna i ochota Spojených států udržovat silnou atlantickou vazbu. Nemusím jistě připomínat, že bez plné politické a vojenské angažovanosti USA by se vyprázdnil smysl Severoatlantické aliance. Se všemi důsledky pro bezpečnost Evropy.

Jsme suverénní stát. Suverénní stát je plně odpovědný za bezpečnost svých občanů. Maximální bezpečnost našim občanům může zajistit jen spolupráce s našimi spojenci. Spojenectví nemůže existovat bez společné vůle k obraně. Vláda si tuto svou odpovědnost uvědomuje a hodlá jí ve spolupráci s parlamentem plně dostát. Ostatně Česká republika už dokazuje, že má vůli přijmout svůj díl odpovědnosti nejen za euroatlantickou, ale i za světovou bezpečnost. A to naší přítomností v mírových mnohonárodních misích na Balkáně, či na mnohonárodních misích, či misích pod hlavičkou NATO v Iráku a Afghánistánu.

Dalším okruhem otázek, které chci zmínit, jsou vztahy k našemu sousedství ve východní a jihovýchodní Evropě. Jde o dlouhodobou prioritu naší zahraniční politiky. Nemusím snad zdůrazňovat bezpečnostní a politický význam stability tohoto regionu pro Českou republiku i celou Evropu. Na základě svých bezprostředních zkušeností

ze setkávání s místními představiteli chci ovšem zvláště vyzdvihnout důležitost rozvíjení ekonomických vazeb v tomto regionu.

Tradičním partnerem pro českou zahraniční politiku zůstává samozřejmě Rusko. Ve vztazích s Ruskem je třeba udržet nastavený trend vyvážených, pragmatických a aktivních vztahů. Rusko prochází vnitřním vývojem. Liberální reformy stabilizovaly ekonomiku a nastartovaly solidní růst. Zároveň musí Rusko řešit sociální a demografické problémy a stejně jako my se vyrovnávat s globální asijskou konkurencí. Také je čekají dvoje volby: na konci roku parlamentní a příští rok prezidentské. Pozorováno zvenčí dochází k nové centralizaci moci a růstu nových velmocenských ambicí. Nadcházející před a post-volební vývoj v Rusku bude vyžadovat pečlivou analýzu situace a jejích možných dopadů na mocenskou rovnováhu mezinárodního společenství či na strategické otázky zajištění energetické bezpečnosti.

Z dalších regionálních forem naší zahraniční spolupráce mi dovoluji zmínit Visegrádskou skupinu, které Česká republika tento půlrok předsedá. Jak se ukazuje, tento formát spolupráce středoevropských zemí není vyprázdněn, jak mnozí prorokovali. Vyplatil se nám pragmatický přístup založený na dobrovolnosti a vzájemně výhodné spolupráci tam, kde se všichni zúčastnění shodnou. Visegrádská skupina tak například vyvíjí společný tlak na posílení východního aspektu Evropské sousedské politiky a je zdatnou protiváhou tzv. jižního křídla unie. Velmi užitečným nástrojem pro realizaci naší transformační politiky se stal i Mezinárodní visegrádský fond, který podporuje nejen různé středoevropské vědecké, kulturní a komunální projekty, ale stipendijními programy pomáhá také mladé generaci v Bělorusku nebo na Ukrajině.

Není pochyb o tom, že společný a koordinovaný postup zemí Visegrádu také zásadně přispěl k rozšíření schengenského prostoru k 1.lednu 2008. Osobně si tohoto kroku vysoce cením a pokládám jej za symbolický. Po roce 1989 přestal stát bránit svým občanům cestovat. Od roku 2008 přestanou země Schengenu bránit českým občanům ve zcela volném pohybu. Vstup do Schengenu tak nejen Česká republika, ale i ostatní země středoevropského prostoru vnímají jako významný krok k plnoprávnému členství v Evropské unii. Chci zde poděkovat všem, kteří mají podíl na tomto úspěchu: našim vyjednavacům v Bruselu, diplomatům, ministrům.

Mluvíme-li o výzvách a úspěších české diplomacie na multilaterální úrovni, rád bych na závěr zmínil, co nás čeká bezprostředně, již tento podzim. Bude finišovat naše kampaň na podporu jedné z priorit naší zahraniční politiky: kandidatury České republiky na nestálého člena Rady bezpečnosti OSN na funkční období 2008-2009. Chci poděkovat Vám, kteří jste byli v kampani přímo angažováni, a zároveň Vás vyzvat k napnutí sil v cílové rovině naší kampaně.

Dámy a pánové, můj projev k Vám je tímto u konce. Uvědomuji si, že jsem se zdaleka nedotkl všech palčivých a aktuálních otázek současné české zahraniční politiky. Budu rád, když se těchto problémů dotkneme v následné diskusi. Ostatně debata o diplomacii nemůže být nikdy zcela vyčerpána. Jak řekl Henry Kissinger: „Každým úspěchem si pořizujeme vstupenku na nový a obtížnější problém“. Budu tedy úspěšnost svého projevu hodnotit podle toho, kolik nových a vážných problémů přede mnou nastolíte...

Úřad vlády ČR

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K UKONČENÍ ÚČASTI RUSKA NA SMLOUVĚ
O KONVENČNÍCH OZBROJENÝCH SILÁCH V EVROPĚ
(14.7.2007)**

Ministerstvo zahraničních věcí ČR lituje ruského rozhodnutí. Nevidíme pro takový krok věcné důvody. Česká republika i ostatní spojenci a partneři se striktně řídí literou a duchem Adaptované S-KOS, zatímco Rusko dosud nenaplnilo Istanbulské závazky.

Smlouvu považujeme za jeden úhelných kamenů evropské bezpečnosti. Odstoupení Ruska může vést k porušení bezpečnostní rovnováhy na evropském kontinentu. Rusko tímto krokem potvrzuje, že ztrácí zájem o kooperativní přístup k řešení mezinárodních otázek. Mělo by se vrátit k jednacímu stolu.

MZV ČR

**ROZHOVOR REDAKTORŮ QUENTINA PEELA A STEFANA WAGSTYLA
S MINISTREM SCHWARZENBERGEM V DENÍKU FINANCIAL TIMES
PRAGUE WARNS OF KREMLIN AMBITION
(V ANGLIČTINĚ)
(19.7.2007)**

Russia wants to regain the super-power status the Soviet Union once had to determine the future of Europe, according to the Czech foreign minister.

Karel Schwarzenberg said that although Russia was not an imminent threat it could become one in five to 10 years' time.

"Maybe Russia will be a threat once more," he told the Financial Times. "In the last few months there have been some rather surprising occurrences."

He added: "Russia would like to achieve the same status [vis-a-vis America] that the former Soviet Union had. Then the two of them, Washington and Moscow, would be the two to decide European issues. I am very sorry, but we consider that is our affair too."

The Czech foreign minister's main concerns are Russia's opposition to basing stations for the planned US missile defence system in the Czech Republic and Poland, and the wider issue of energy security in the EU.

Prince zu Schwarzenberg, an independent member of the Czech government nominated by the Green party, comes from an aristocratic family and his parents fled Czechoslovakia in 1948 when the Communists took over. He feels he is an instinctive European.

"Thank God the Soviet empire suffered an implosion," Prince zu Schwarzenberg said. "Then we were free, which is the most miraculous event of my life. But the fact is that things were simpler then [during the Cold War]. Now everything has become much more complicated."

He said Moscow's decision to suspend the Conventional Forces in Europe treaty, in protest at the US missile defence plans, was "very sad and disappointing".

"We can understand that Russia is claiming its former position of superpower," he said earlier in a speech at the International Institute for Strategic Studies. "However, we are scared by a strategy oriented more on prestige and on building military might instead of investing in civil infrastructure. With this strategy, I am afraid that Russia will once again end up as a giant with feet of clay."

He warned that Russia had an advantage over its neighbours. "The Russians have always thought much more in long-term and strategic considerations than other European states. Other European states [go] from one election to another, and think more about tactics."

He added that it was essential that Europe develop a common energy policy towards Russia.

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K ÚNOSU SKUPINY OBČANŮ KOREJSKÉ REPUBLIKY
(6.8.2007)**

MZV ČR důrazně odsuzuje únos 23-členné skupiny občanů Korejské republiky radikálními silami v Afghánistánu. Současně vyjadřuje hlubokou soustrast rodinám a blízkým obou brutálně zavražděných členů skupiny i těch, kdo jsou nadále drženi v ohrožení života a zdraví, a věří v jejich brzké osvobození.

MZV ČR

**PROHLÁŠENÍ MZV ČR
K ZATČENÍ BARMSKÝCH AKTIVISTŮ
(23.8.2007)**

V průběhu demonstrací, které se konaly 21.-22. srpna, došlo k zatčení řady barmských demokratických aktivistů, včetně studentských vůdců „generace 1988“. Zatčení a další demonstranti uplatnili své právo na mírový protest proti ekonomickým opatřením uvaleným barmskou vládou na dlouhodobě strádající barmské obyvatelstvo.

Česká republika vyzývá barmskou vládu, aby bezodkladně propustila zadržené demokratické aktivisty i všechny politické vězně, kteří jsou v Barmě zadržováni, včetně Aung San Suu Kyi. Česká republika důrazně odsuzuje zatčení barmských demokratických aktivistů a podporuje jejich snahy o obnovení demokracie a politického dialogu.

MZV ČR

**ROZHOVOR REDAKTORA FRANTIŠKA LUTONSKÉHO S MINISTREM
SCHWARZENBERGEM V ČT 24
JEDNÁNÍ O RADAROVÉ ZÁKLADNĚ V ČR
(23.8.2007)**

Dobré pozdní odpoledne. Vítejte při sledování Interview ČT 24. Jak už bylo řečeno, naším hostem dnes bude ministr zahraničí Karel Schwarzenberg. Pane ministře, vítejte, dobrý večer.

Dobry večer, dobry večer.

Začneme tím, čím začínaly i zprávy teď v půl sedmé, tedy vaším jednáním na půdě sněmovního zahraničního výboru. Pojdme to trochu rozvést. Co jste poslancům řekl, v jakém stavu jsou ta jednání s americkou stranou?

No, my jsme jim teď předali naše, naše protinávrhy. Oni nám nejdřív poslali jejich návrh smlouvy. My jsme jim teď předali náš návrh smlouvy. A potom příští měsíc začíná jednání v Praze, tentokrát o našem textu.

Tak a můžeme říct rámcově ty požadavky, které si klade česká strana, aby vůbec přistoupila na americkou žádost?

Zásadně, že tedy jsou tady požadavky, co se týče právního, berního tedy daňového statusu a podobných tedy právních záležitostí. Celý náš návrh nemůžu uveřejnit, poněvadž to nepatří k diplomatickým zvyklostem, dokavad jsme v jednání, že něco uveřejníme. To uveřejníme, až smlouva bude na světě. Samozřejmě pak informujeme parlament o všem. Ale během jednání, kdy se taky s odpuštěním jako při každém jednání, každá strana má své požadavky, ví, že musí dojít k nějakému tedy kompromisu. My víme, kde jsou naše hranice. Ale s odpuštěním právě proto to nechci říct veřejně.

Minimálně by bylo ale dobré aspoň říct nějakou kompromisní variantu, na které se třeba je schopná dohodnout politická reprezentace, pane ministře.

Ne, to právě ne, to neřeknu, poněvadž na ten kompromis musíme Američany dotáhnout. Když předem řekneme: "My jsme schopní ustoupit tam a tam," tak s odpuštěním ovšem vím.

Já teď myslel, já jsem teď myslel kompromisní variantu tady v naší české kotlině, na čem je schopná se dohodnout politická reprezentace, za jakých okolností, za jakých podmínek by bylo dobré, kdyby tady americký radar stál?

Zásadně bych tady řekl, že americká radarová stanice by u nás stála u obdobných podmínek, jak je to, řekněme, ve Velké Británii.

Vládním cílem současnosti je postavit radar?

Považujeme to za velmi užitečné, bezpečné, bezpečnostní opatření nejenom pro Českou republiku, nýbrž taky pro velkou část Evropy a pro Spojené státy a Kanadu. A to považuju za, dokonce část Mexika a tak dále, abych to, tím byla chráněna. Já to považuju za užitečné a dobré, ale samozřejmě i dobré užitečné věci mají svou cenu. Když se ta cena překročí, tak ztrácím zájem, to jest jenom, když taky Spojené státy přistoupí na naše podmínky, tak potom to navrhnu parlamentu.

A každá věc má taky svoji stinnou stránku. Jaká je to v tomto případě, pane ministře?

Ty stinné stránky moc není. Zajisté pro mě osobně, že to bude ještě tuhý boj v Poslanecké sněmovně, abych většinu poslanců přesvědčit. Taky, že jsme osočováni tím, že tady přisluhujeme Američanům a tak dále, což vůbec není pravda. Jde o bezpečnost Evropy, bezpečnost taky tudíž České republiky. Do budoucna vývoj bohužel zbraní, raket, zbraní hromadného ničení, jde tak rychle po celém světě jako celej technický vývoj. Když si porovnáme vývoj aut, nebo jakéhokoliv jiného technického zařízení. To jde tak rychle všude na světě a země, který jsme ještě považovali trochu povýšeně před nějakým časem jako rozvojové země, země třetího světa, dneska mají technické schopnosti. Čili jsou mnohem někdy lepší, než má Česká republika. A tudíž se nedivme, že nejenom kladné věci mají velmi rychlý vývoj, nýbrž taky bohužel zbraně.

A existuje nějaký důkaz, že třeba, já nevím, Írán má nějakou takovou zbraň nebo raketu, která by nás mohla ohrožovat?

Írán například, ale není to jediná země, Írán zkouší rakety. Má už tedy rakety, který jdou až nad dva a půl tisíc kilometrů, což by pro nás nestačilo, ale rozumíte, to jde velmi rychle.

Tam jsou nějaké odhady, že Írán je schopen tu mezikontinentální raketu ...

Já bych řekl že za deset asi ano.

... do roku 2015?

Bych si to mohl dobře představit.

Tomu rozumět tak, že to teda ...

Tedy /nesrozumitelné/, takže nemáme pochopitelně tak dobré informace, poněvadž je to vojenské tajemství Íránu, jak daleko pokročili. Ale je to velmi kultivovaná země s vynikajícími technickými schopnostmi, vynikající učenci, inženýři a tak dále. Takže se nedivme, když to tam bude velice rychlé a v několika jiných zemích také.

Tak příští týden by měl do České republiky přijet americký republikánský kongresman Trent Franks. Zeptám se, zdali vy se ho budete ptát na to, proč Američané seškrtili prozatím peníze pro výstavbu protiraketové ...?

Proč to seškrtili, jasně odůvodnili. Tedy prozatím to není definitivně seškrtno. Seškrtili to reprezentanti, teď to jde do senátních výborů a do Senátu a jak známo rozhodující je, aspoň myslím, vždycky Senát. Nicméně ano, ve Sněmovně reprezentantů se to seškrtilo s odůvodněním, že ještě nejsou uzavřeny smlouvy. To je pravda. Ani my ani Poláci jsme ještě smlouvu s Američany neuzavřeli. Teprve potom tedy stojí za to opravdu veliké peníze do toho investovat také z americké strany. To naprosto chápu.

Druhým směrem. Vy jste řekl o výrobcích ruské strany, že: "Je to ruská hra, která se nás příliš netýká," abych vás citoval doslova. Zeptám se možná trochu laicky, proč tedy jezdí česká delegace vyjednávat do Moskvy kvůli radaru?

Poněvadž je zásada naší zahraniční politiky a já to taky prosazuju na ministerstvu a taky ve veřejnosti, že jsme v naší zahraniční politice naprosto průhlední, otevření a informujeme sousedy, ty, který to zajímá, o našich zájmech. My neděláme žádné tajemství a Rusové mají tedy možnost všechny informace, který jsou pro ně nutné,

dostat, informujeme. Musím přiznat, že taky to jednání bylo velmi otevřené, velmi upřímné, skoro bych řekl přátelské v Moskvě. Ruská strana pozvala naši už delegaci na jejich vojenské základny a tak dále. Tedy my udržujeme pečlivě velmi otevřený dialog s ruskou stranou, aby tady nedošlo k nedorozumění. Samozřejmě, jejich zájmy jsou takové a naše zájmy jsou makové a asi se navzájem nepřesvědčíme, ale aspoň aby každé věděl, že ta druhá strana nemá zlé úmysly.

Když už jsme u sousedů, které jste zmínil, tak rakouský ministr obrany považuje protiraketový deštník v Polsku a v Česku za provokaci. Zdá se, že vztahy mezi oběma zeměmi se opět přiostrují, nebo se mýlím?

Mě už pomalu nudí, že kdykoliv nějaký rakouský politik se chce profilovat doma ve vnitropolitické scéně, tak nás na to používá, ať je to kvůli Temelínu, ať je to teď kvůli radaru. Když má námitky proti radaru, což je možné, každý člověk může mít svůj názor, tak lze o tom diskutovat.

Ale do Rakouska ale asi nepojede česká delegace, tak jako jela do Moskvy?

Ne, ale ..., ale Rakušané dostávají všechny informace. Jako všichni sousedi o dostávají také informace, aby bylo jasno. Poněvadž informujeme naše sousedy o tom. Což mně je opravdu nepřijatelné, je argumentace pana ministra Darabose, který říkal, že umístění radaru v zemích bývalé východní Evropy je provokace. Pan ministr Darabos by si měl uvědomit, že ministr obrany států Evropské unie, že státy Evropské unie jsou si rovnoprávní. Zde nesmí být rozdíl mezi státy bývalý západní Evropy a bývalý východní Evropy, abych jeho výrazy mohl používat. My jsme všichni státy Evropské unie a rovnoprávní. Tedy nemůže být, aby mocnost v tom případě Ruská federace měla právo něco v oblasti bývalé východní Evropy, abych tyto divné výrazy používal, měla nějaká práva něco zakazovat nebo že by tímto byla provokace. Když uzná, že to není provokace v Anglii, tak musí uznat, že to není provokace u nás. Nepřipustíme rozdíl mezi různými státy Evropské unie, a to by si ministr vlády států Evropské unie měl uvědomit.

Když jsme u toho, tak váš rozhovor pro rakouskou tiskovou agenturu Rakušany, lidově řečeno, opět nadzdvihl ze židle. Teď, než jsme šli do studia, tak jsem četl zprávu rakouských protitemelínských aktivistů, že hodlají v září znovu obnovit blokády, že je dokonce ohrožena schůzka té temelínské skupiny. Zeptám se, zdali o tom máte nějaké informace?

Ano, před několika dny jsem byl na přednášce v Alpbachu. Tam se mnou mluvil novinář tiskové agentury rakouské a ptal se mě na dopis pana ministra Prölla. Týkalo se to drobných příhod, který byly, opravdu drobných, v Temelínu, který se pohybovaly na prahu mezi té, jak se to měří, mezi nulou a jednou. Kvůli tomu bylo pozdvižení v Rakousku. Tak mi pan ministr Pröll psal. On se na ten dopis ptal. Já jsem mu říkal, že jsem ho ještě nedostal. Dostal jsem ho, když jsem se vrátil do Prahy. A samozřejmě bude taky na to zdvořilá odpověď. Nicméně já jsem si dovolil říct, že ty příhody, o kterých tam se mluví, jsou maličkosti, používal jsem vídeňské slovo, slangový výraz, je to /nesrozumitelné/, což tedy ...

Nesmysly, přeložili vás dobře?

No, maličkosti řekněme. A to jim zdvihlo mandle, poněvadž berou všechno strašně vážně. Když leze kočka přes střechu v Temelíně, tak je to velká událost, nu dobrá, a teď, kdyby byla k tomu ještě černá. Tak k tomu by začalo ostřílení nikoliv ve velké veřejnosti.

Možná je to, pane ministře, náznak příjemné ...

Byla, byli to zástupci z bývalé strany doktora Heidera, jeden zástupce strany Zelených, který proti tomu protestovali. Tak to bylo, toť vše.

Pokud ale v květnu budou, ne tedy v květnu, v září budou blokády, já jsem vám teď chtěl připomenout ten květnový výrok, kdy jste říkal, že česká trpělivost s nimi má své určité hranice, tak jestli se dostaneme v září na tu hranici a co tou hranicí vůbec bude?

Doufám, že přece jenom k tomu nedojde. Parlamentní komise jedná a vývoj té diskuse je velice dobrý. Myslím, že zrovna, když parlamentní komise, která je sestavená z poslanců, senátorů a z hlasující Spolkové rady z obou stran, jedná, tak by neměla být pod tlakem nějakých demonstrací, nýbrž opravdu věcně všechny problémy zkoumat, abychom došli opravdu k vzájemně výhodnému řešení. Nemáme nejmenší zájem o to, aby se vyostřily vztahy s rakouskou stranou. Velmi doufáme, že tedy konečně tento vnitřní problém přejde do věcné diskuse, nejen do diskuse na ulici a myslím, právě ty, který v té komisi jsou, tak ty na tom tvrdě pracují. A já myslím, že opravdu taky rakouská strana ví, že se tady snažíme o podobnou informovanost rakouské strany, že opravdu pečlivě se o to staráme, aby Temelín byl v nejlepším pořádku. Tak doufám, že přece jenom už k těm demonstracím nedojde.

Vy tu říkáte: "Doufám." Může proti tomu vůbec něco český ministr zahraničí udělat?

Podle rakouského právního řádu tam mají právo demonstrovat. Dokavad budou pouze demonstrovat a neuzavřou silnice, tak je to jejich záležitost. Kdyby zase uzavírali silnice, tak bychom museli pomalu opravdu uvažovat o tom, jak proti tomu zakročit, aby Rakousko vidělo, že nemáme nekonečnou trpělivost v takové výjevě na našich hranicích.

A ta možnost jaká je zakročit?

To si ještě rozmyslím, ale buďte ujištěn, že některý věci ještě zásadně vyjednám.

Mě to zajímá čistě v rovině teorie.

To vám neřeknu teď, poněvadž nás taky poslouchají z rakouské strany, poněvadž jsou ...

Nechcete to prozradit prostřednictvím ČT 24 do Rakouska, co chystáte?

Ne, to vám právě neřeknu.

Já se ještě zeptám na tu meziparlamentní komisi. Zdali tedy může být ohroženo to její zasedání v polovině září ...

Myslím, že ne.

... pod tlakem protitemelínských aktivistů?

Myslím, že bude zasedání. První bylo v Praze, teď to bude ve Vídni a právě poněvadž to bude ve Vídni, tak myslím, že rakouská strana se bude snažit, aby to proběhlo v klidu. Já jsem přesvědčen, že v takové parlamentní komisi je správné místo, aby se ten dialog vedl, abychom opravdu Samozřejmě budou přizváni odborníci a tak dále, ale abychom tady opravdu ke konečnému smíru došli. Samozřejmě je mi jasné, že názory budou vždycky odlišné. Česká republika ze své

zkušenosti má kladný vztah k jaderné energii. Rakousko to referendum odmítlo. Ty názory budou odlišné, ale to neznamená, že si musíme věčně nadávat přes hranice.

Hostem Interview ČT 24 byl dnes ministr zahraničí Karel Schwarzenberg. Moc vám děkuju za rozhovor, pane ministře.

Byl, ano, děkuji.

A vám děkuji za pozornost. Mějte se dobře, příjemný večer. Na shledanou.

Na shledanou.

MZV ČR

**ROZHOVOR REDAKTORKY ALENY PLAVCOVÉ
S MINISTREM SCHWARZENBERGEM
V TÝDENNÍ PŘÍLOZE PÁTEK LIDOVÝCH NOVIN
CO SNÍŠ, MŮŽEŠ ZABÍT
(31.8.2007)**

Ministr zahraničí Karel Schwarzenberg o naší špatné pověsti u rakouských sousedů, nemravných proutnicích a rychle bohatnoucích Češích, kteří si přejí „Hlavně zdraví. To ostatní si nakradem!“

„Ano, tady ten řetěz od paraplete, toť obraz českého národa,“ ukazuje Karel VII. ze Schwarzenbergu (69) na zahrádce pražské restaurace na slunečník připoutaný k zábradlí. Hospoda se jmenuje Kábul - přece se s ministrem zahraničních věcí České republiky nebudeme scházet někde U Fleků! Chvilí čekáme, až aristokrat dokončí rozhovor s britským novinářem, který nemůže uvěřit, že tak významný politik večeří normálně mezi lidmi, navíc bez ochranky. „To by u nás možné nebylo,“ říká. Senátor český, vévoda krumlovský, hrabě ze Sulzu, okněžněný lantkrabě kleggavský a kníže ze Schwarzenbergu si pak poručil dvojité špenát jako Pepek Námořník („Takže jako vždycky, pane ministře?“ usměje se vrchní), vypil dvě malá piva, poté se pohodářsky rozvalil a zapálil si dýmku. A na konci mi ještě starosvětsky políbil ruku.

Proč vlastně mají Češi a Rakušané tak komplikované vztahy? Vy jste v té zemi dlouho žil, máte tam druhý domov. Proč se tam útoky na Čechy staly národním sportem a v anketách nás uvádějí jako nejméně oblíbený národ?

To má historické důvody. Musíme si přiznat, že jsme tak blízce příbuzní a tak si podobní, že si zkrátka jdeme notně na nervy. A nic vám nejde více na nervy než vaše vlastní slabost u toho druhého. Žádný občan Peru či Laosu vám asi nepůjde na nervy. Ale soused v baráku, ten vám jde často na nervy docela hodně a asi někdo přímo ve vaší rodině taky.

Jiří Gruša řekl, že my a Rakušani jsme jako špatně rozvedení manželé. Liší se v něčem každodenní život Rakušana a Čecha?

Když jsem v roce '48 přišel do Rakouska, tak se Čechům dařilo lépe než jim, tedy materiálně. Dnes je to naopak. Řekl bych, že jediný závažný rozdíl mezi námi je české chalupářství. Skoro každý Čech má nějakou chatu či chalupu, od prezidenta až k mému řidiči. Což vzniklo zřejmě tím, že jsme tu tolik let byli za mřížemi, kdežto Rakušani už od padesátých let jezdili po celém světě. Jinak co je pro Rakušany lyžování, to je pro nás hokej. Když prohrajeme v hokeji, je to národní pohroma, stejně jako je pro Rakušany tragédie, když je někdo porazí v alpských disciplínách.

Netáhnou za sebou Rakušani stín své slavné minulosti? Není pro ně těžké smířit se s tím, že zatímco dříve byli centrem velké říše, jejich současnost je vlastně dosti bezvýznamná?

Stíny minulosti za sebou táhneme všichni. A historické zkušenosti se bohužel nedědí, kdežto předsudky ano. Nesmíme zapomenout, že navzdory rakouské i české legendě, kterou jsme si vytvořili po roce 1918, tady byl dlouho společný stát. Uvědomte si, kolik českých úředníků tehdy pracovalo na ministerstvech ve Vídni. A najednou nic neplatilo. Pan dvorní rada ještě 27. října nosil hrdě v klopě řád Františka Josefa, ale o dva dny později už tam měl červenobílou kokardu. Rakušané

nám říkají: Vy jste byli za první světové války velezrádci. Když se ale podíváme na dějiny střízlivě, valná většina českých vojáků sloužila věrně císaři pánu až do konce světové války, legionářů byla menšina. A zase část Rakušanů za války už nemyslela na císaře pána, nýbrž na to, jak vytvořit velkoněmeckou říši. Takže ani v tom jsme se moc nelišili. Máme dokonce i podobný postoj k vládoucí straně, je to jen zrcadlově převrácené: Tak jako se v Rakousku na členství v NSDAP dívali shovívavě, my zase shovívavě přehlížíme, když byl někdo v rodné straně. A jako u nás znamenal protektorát obsazení pohraničí a nacistická okupace v nás zanechala stopy, tak u Rakušanů hraje velkou roli, že v roce 1945 proudil bezpočet zbídačených lidí s baňohem přes hranici, protože jsme je odtud vykopli. Lidi, co bydleli kolem Znojma nebo Mikulova, měli své strejčky a neteře za hranicí v Rakousku, takže to byli ještě ke všemu jejich příbuzní, ke kterým jsme se takhle zachovali. Já když jsem byl mladý, jsem docela často posedával ve vinných sklepech v oblasti příhraniční k jižní Moravě. A nikdy jsem neskrýval, odkud jsem. Krájeli jsme si ve sklípku slanineu a popíjeli víno, ale po chvíli se vždycky našel nějaký ten starší sedlák, který začal vyprávět, co viděl a zažil v roce '45 a '46. Nebylo to nic příjemného.

Neuralgickým bodem našich vztahů je Temelín. Proč neprotestují proti bavorským elektrárnám, ale jen proti české? Hraje v tom roli to, že svou vlastní atomovou elektrárnu v Zwentendorfu, v níž utopili mnoho peněz, nakonec kvůli výsledku referenda odstavili?

Oni tu svoji elektrárnu odstavili a mezitím se antijaderný postoj stal rakouským politickým dogmatem, dosti iracionálním. Teď se tam pomalu rozvíjí debata o smysluplnosti toho všeho, ale průměrný Rakušan je přesvědčen, že atomové jádro je dílo ďáblové, proti kterému musí bojovat. To soustředění se na Temelín mělo několik důvodů. Jednak jaderná elektrárna je velmi složitá věc a Češi vyráběli z rakouského pohledu přece jenom šmejdy. Dneska už sice děláme kvalitnější auta než ve Wolfsburgu, ale embéčko a volkswagen byla kdysi opravdu dosti rozdílná auta. Takže panovaly reálné obavy, jestli Češi vůbec zvládnou něco tak složitého, jako je jaderná elektrárna. Ještě navíc v okolí Rakouska se dlouho žádná jaderná elektrárna nepostavila, ty staré bavorské byly vybudovány před třiceti lety - a tehdy se nic nedělo, ani když se stavěly Dukovany nebo elektrárny v Maďarsku. A najednou to bylo tady a k tomu ještě tak ohromné... Ale ten hlavní důvod je jiný. Velké rakouské noviny Kronen-Zeitung hrají v Rakousku roli, jaká nemá v Čechách obdoby, neboť Rakušanů je míň než nás a Kronen-Zeitung mají přes milion náklad. Tudíž když odečtu slepé, nemluvnata a tak dále, lehce z toho vyplyne, že prakticky každý Rakušan čte Kronen-Zeitung. A šéfredaktor a spolumajitel pan Hans Dichand je zapřísáhlý nepřítel jaderné elektrárny. Taky své noviny pravidelně oživoval kampaní proti ní. Kterážto kampaň mu zase udržuje zájem čtenářů. A proti Kronen-Zeitung se sotva nějaký rakouský politik odváží postavit.

Takže i v Rakousku za všechno mohou novináři? S rakousko-uherskou minulostí ale souvisí i jev zvaný český úředník...

Vašnosti, já znám okolí. (s chutí dojídá druhou porci špenátu) Rakouský úředník, německý úředník nebo francouzský úředník, všechno jedno. Ten francouzský úředník věrně sloužil Vichy a potom zase de Gaullovi. Úředník prostě slouží vládě, to je taky jeho povolání. Když se chce stát rebellem a hrdinou, tak obyčejně nezačnu úřednickou kariéru.

Ale čím víc úředníků, tím větší nebezpečí korupce, ne?

No samozřejmě že ano! Ale tady u nás došlo ještě k něčemu jinému. Podívejte, já jsem původně lesník. A my lesníci víme, že jsou dva druhy topolů a taky že topoly rostou velice rychle. Existuje evropský topol, který se nazývá italský, a kanadský topol. A když ty dva rychlerostoucí stromy zkřížíte, tak ten bastard, který z nich vznikne, roste ještě zhruba o čtvrtinu až třetinu rychleji. A my jsme zkřížili rakousko-uherský byrokratický model, který u nás přežíval do 40. let, s modelem sovětským. Což mělo stejný efekt jako u těch topolů, ta potvora rostla ještě o mnoho rychleji. A přiznejme si, že v tom ani rok '89 mnoho nezměnil. Jenže čím více úředníků, tím hůř je můžu platit, tudíž musí si nalézti práci, tudíž to všechno hodně zkomplikují, aby každý měl ještě aspoň nějakou práci. Navíc to, že nemohou být zrovna nejlépe placení, je opravdu nejlepší pařeníště pro korupci.

Je tohle největší hřích, který byste Čechům vytkl?

Vy to chcete omezit jen na jeden?! (hurónsky se směje) Podívejte se, existuje krásné české úsloví: Klidně ať chcípne moje kráva, pojde-li sousedovi aspoň koza. To je jeden velký český hřích. A pak je tu něco opravdu pozoruhodného, na co jsme už před chvílí narazili. Totiž že bereme zlodějnu a korupci jako samozřejmost. Tady se o tom mluví jako o nějakém menším prohřešku, skoro jako kdyby se někdo předevcírem trochu opil. Lidi to s pobavením sledují, všechny ty naše tunelářské a korupční aféry. Ale že by se někdo kvůli tomu opravdu rozčiloval nebo byl pevně odhodlán s tím něco udělat, to ne. Pro mě je tohle, že je tomu tak shovívavě přihlíženo, největší fenomén české současnosti. Každý si tak zvykl, že je normální někde si něco... zorganizovat. Dokonce mému bratru soused blahopřál na Nový rok: „Tak hlavně zdraví. To ostatní si nakradem.“ A byl docela nadšenej, jak je vtipnej. Ale měl pravdu ten pán, protože zdraví je to jediné, co si ukrást nemůžete.

Šlechta vždycky ztělesňovala vzor ctností - čest, odpovědnost za svěřený majetek, aristokracii ducha, taky dobré způsoby. Nepřipadáte si někdy mezi českými politiky jako „kamzík mezi kozami“, jak o vás nedávno napsala jedna čtenářka Lidovek?

Podívejte se, šlechta se částečně osvědčila spíš v posledních desetiletích, kdy se jí tak dobře nedařilo. Ale když nám bylo hej, tak jsme byli marnotratníci, požitkáři a nemravní proutníci, takže já bych řekl, že zas takový extra vzor nejsme. Jen tím, že jsme se poměrně dlouho udrželi, zhruba tisíc let, se už naše chování trochu obrousilo. Ale ujišťuju vás, že je mezi námi stejný počet počestných a pracovitých jako líných a pochybných charakterů. Já je znám. Je to mé přibuzenstvo.

Nicméně dobré způsoby vám byly vštěpovány od útlého dětství. Myslíte, že máte nějaký výchovný vliv na český kabinet?

Dobré rady, jak známo, těší jenom toho, kdo je dává. Takže já radši nikomu neradím.

Připadá vám na českých politicích něco směšného?

No na všech, nejen českých! Já znám rakouské politiky, kteří jsou směšní, německé, francouzské, americké... Politici v demokracii vycházejí běžně z parlamentu a parlament je prostě zrcadlo obyvatelstva. Lidi si politiky zvolili k obrazu svému. A že by nám měli jít vzorem, jak si někdo myslí, to je velmi idealistická představa. Politici jsou zkrátka obhájci zájmu různých skupin obyvatelstva - volebního okrsku, zemědělců, odborů či průmyslu. Lidi taky volí toho, u koho mají dojem, že ty jejich

zájmy hájí nejlépe. Málokdy zvolí někoho, že je to obzvláště vzorný člověk - takový jde lidem spíš na nervy. I když v každém národě se občas objeví, existoval Churchill, de Gaulle, byl tady Masaryk, byl tady Havel. To jsou vždy výjimky.

Nákupní centra v Česku rostou jako houby po dešti a jsou plná zákazníků, žijeme v čím dál větším blahobytu. Proč si ale pořád naříkáme, proč remcáme?

Ale to by přece ani nebyl Čech, kdyby u piva neremcal! A koneckonců, co my dva tady děláme jinýho? Remcání je normální. Proto jde člověk do hospody a dá si pivo, aby mohl s někým remcati. Ale obdobný jev, ten nárůst blahobytu, jsem viděl už dvakrát, v 50., 60. letech v Německu a trochu se zpožděním pak v Rakousku. A bylo to úplně stejné jako tady: Ta radost z prvního výletu do Itálie nebo k nějakému moři, nadšení, že se může opravit barák, koupit pořádný autíčko... My se chováme přesně stejně a daří se nám poměrně dobře. Jenže bohužel blahobytem vždycky utrpí soudržnost lidí. Prostě lidi už si tak nepomáhají, jsou sobečtější a tak dále.

Proto taky někteří tvrdí, že Evropa teď připomíná Říši římskou před úpadkem...

Ano. Ale ten úpadek zažíváme už několik tisíc let. (nacpává si dýmku a mocně ji rozdmýchává) Jenže podívejte se, když byly povodně nebo tsunami před pár lety - ejhle, jak ten sobecký Čecháček najednou pozoruhodně pomáhal! Takže to s ním tak zlé asi nebude.

Být ministrem zahraničních věcí je pro politika jistě jedna z nejprestižnějších funkcí. Co je naopak nejprotivnějšího na ministrování?

Abych pravdu řekl, nejprotivnější jsou některá neskutečně, nekonečně dlouhá setkání. Ministerské konference například, setkání evropských ministrů, to je vždycky sedmadvacet dam a pánů. Každý z nich si myslí, že se ke všemu musí pokaždé vyslovit. A když se opakuje totéž podvanácté, to už mi jde opravdu lehce na nervy.

Zprotiví se člověku i recepce, pracovní obědy a večeře?

To je bohudíky pozitivní změna proti minulosti, že už je toho mnohem méně. Dneska se všichni štveme letadly z jednoho místa na druhé, není čas, a taky personálu hodně ubylo. Což je asi nakonec výhoda pro zdraví, že se člověk tolik necpe.

V září vám bude sedmdesát. Nezmáhá vás ta funkce někdy?

No... někdy jsem opravdu poctivě utahanej, to je pravda. A kondici si nijak neudržuju. (směje se) Ale vůbec.

Dospěl jste za svůj život k nějakému obzvláště zajímavému poznání?

Jo. Že stejný režim přináší stejné výsledky. V minulých časech musel mít člověk od Chebu po Vladivostok s sebou v kufru vždycky špunt, jinak se v žádném hotelu nevykoupal. A když jsem byl před časem v hotelu Havana Hilton na Kubě, s až sentimentálním dojetím jsem zjistil, že tam taky nemají ve vaně špunt.

Co vás ještě spolehlivě dojme?

Dojímají mě některá místa. Třeba katedrála v Chartres ve Francii, kde měla svatbu jedna Lobkovicová. Úžasná stavba.

Dojme vás dobře ulovený kamzík?

Že by mě to dojalo, to ani ne. Dokud jsem to ještě dělal, tak když jsem ho někde v lese našel a správně ho střelil, ano, přiznávám, měl jsem z toho velikou radost.

Miloval jsem dřív lov. Ale můj syn je teď o hodně lepší lovec než já, on je opravdu výborný myslivec, rozumí tomu a je už jedním z největších znalců ve střední Evropě.

Přiznám se, že téhle vášni zabíjet moc nerozumím...

Podívejte, já vyrostl na venkově, kde se vždycky chápal život a smrt jakožto jednota. Závažný rozdíl mezi vesnickým a městským člověkem je například ve způsobu pohřbívání. Ve městě nebožtíka šoupnete do pece v krematoriu při nějakém trapném obřadu, někdy ani to ne, a pak se lidi co nejrychleji rozloučí. Na vesnici se jde společně cestou na hřbitov, obyčejně se koná nějaká mše svatá a potom to skončí v hospodě skoro veselí. Příbuzní a známí se po letech setkají, popíjejí, vzpomínají a vyzní to nakonec i pro tu rodinu úlevně. Prostě smrt není vytěsněna, nýbrž je přijata jako samozřejmá část života. I myslivec ví, že kdyby ho nebylo, kdyby se zvěř přemnožila, tak zničí celý les. Ve městě se odstupem vytváří sentimentální pohled na zvířata. Kdežto pro vesnického člověka je to celé jeden koloběh. Zabijačka, i když jste toho čuníka měla odmala a třeba jste ho i měla ráda, je veselice. Velký Konrad Lorenz, etolog a nositel Nobelovy ceny, kterého jsem ještě docela dobře znal, mi jednou řekl: „V zákonu přírody je, že to, co sníš, jsi oprávněn taky zabít.“

Váš syn vyprávěl, že když jste ještě za totality tajně přijeli na návštěvu na Orlík, viděl vás tam několikrát plakat, což bylo to pro něj velké překvapení. Taky bych do vás neřekla, že jste taková citlivka...

Přiznávám, že jsem až příliš sentimentální, co se této země týče. Pro Čecha, který žije venku, je návrat domů něco výjimečného, něco překrásného, dokonce i v těch tehdejších totalitních okolnostech. Osobnost člověka se utváří nejvíce v raném dětství, to ho prý ovlivňuje pro celý život. A těmi okolnostmi konce války, kdy jsem byl dítě, a pak emigrací, byl ve mně vytvořen takový zvláštní silný vztah k této zemi. Tenkrát za totality, když jsme přijeli na Orlík, už jsem tam nikoho nepoznal. Byl se mnou kamarád, syn a moje nejmladší sestra, která se tady sice narodila, ale byly jí dva roky, když jsme odešli. Já je všechny na ten výlet pozval, jen jsem kamaráda poprosil, aby zakoupil vstupenky na Orlík. Přece jen kupovat vstupenky do vlastního baráku mi přišlo trochu podivné. No a pak jsem myslel, že zámkem prostě projdu jako každý jiný, měla nás provádět taková mladá průvodkyně. Já si pro sebe říkal: Holko, holko, já to znal, ještě než ses narodila! Co ty mi tu budeš asi tak ukazovat? Ale překvapila mě. Znáte to na Orlíku? Ona zavřela ty skleněné dveře dole, podívala se na kluka a řekla: „Ale to je přece malej Jeníček, že ano?“ To bylo krásný. Tak jsem věděl, že jsem doma!

MZV ČR

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
REAKCE PŘEDSEDY JIŘÍHO PAROUBKA
NA TVRZENÍ VLÁDNÍHO MLUVČÍHO TOMÁŠE KLVANI
(3.7.2007)**

Zásadně odmítám tvrzení vládního mluvčího pro radar Tomáše Klvani, že by snad vláda pod mým vedením rozhodla o lokalitě Míšov jako o lokalitě pro umístění radarové základny v České republice. O celé věci bylo možné rozhodnout až po 19. lednu 2007, tj. poté, co vláda České republiky obdržela žádost vlády USA o umístění radarové stanice na území ČR.

Pokud bych vládu po 19. lednu 2007 vedl já, zahájil bych o celé věci parlamentní debatu a debatu s občanskou veřejností. Podle výsledků této debaty bych USA seznámil se stanoviskem vlády ČR. ČSSD umístění radarové základny na území ČR jak známo odmítá a žádá, aby o této věci rozhodli občané v referendu.

Jiří Paroubek
předseda ČSSD

www.cssd.cz

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
PROHLÁŠENÍ MILANA URBANA
K VÝSLEDKŮM JEDNÁNÍ ČESKO-RAKOUSKÉ PARLAMENTNÍ KOMISE
K PROBLEMATICE JADERNÉ ELEKTRÁRNY TEMELÍN
(11.7.2007)**

Dnes proběhla velmi obtížná jednání společné česko-rakouské parlamentní komise k problematice jaderné elektrárny Temelín. Zástupci České republiky považují i nadále elektrárnu Temelín za bezpečné zařízení a dohodu z Melku za naplněnou. Komise se dohodla na tom, že na svém příštím zasedání ve Vídni dá prostor k vyjádření expertům obou zemí.

Z mého pohledu je naprosto zarážející, že rakouská strana odmítá přijmout pozvání navštívit elektrárnu Temelín. Považuji odmítnutí navštívit elektrárnu za natolik zásadní věc, že pro mne není možné, abych se osobně jednání komise ve Vídni zúčastnil. Zdá se, že pro jednání nejsou rozhodující odborné argumenty, ale spíše předsudky. Je těžké pochopit, že komise bude posuzovat bezpečnost Temelína, aniž by jej osobně navštívila. Jednání nevedou k žádnému posunu, dokonce nedošlo ani k omluvě za blokádu česko-rakouských hraničních přechodů.

Milan Urban
místopředseda ČSSD, člen komise
a stínový ministr průmyslu a obchodu

www.cssd.cz

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
K ODMÍTNUTÍ REFERENDA O PŘÍPADNÉM UMÍSTĚNÍ
AMERICKÉHO RADARU NA NAŠEM ÚZEMÍ
(17.7.2007)**

Výkonná rada ODS odmítla referendum o případném umístění amerického radaru na našem území. Jako důvod uvedla, že referendum nepovažují za odpovědný způsob rozhodování o otázkách národní bezpečnosti. ODS tvrdí, že referendum o radaru by bylo nezodpovědné. Z tohoto vyjádření lze usuzovat, že občanští demokraté považují za zodpovědné odmítnout názor více jak 70% českých občanů, kteří navzdory stanovisku ODS referendum podporují.

ČSSD je pro vypsání referenda k rozhodnutí o umístění radarové základny protiraketové obrany USA především z těchto důvodů:

- vláda doposud nepředložila bezpečnostní analýzu, ze které by jasně vyplývalo, že umístění radaru na našem území zvýší naši národní bezpečnost
- před loňskými volbami ani jedna z parlamentních stran neměla umístění radaru ve svém volebním programu
- případné umístění radaru na českém území je věcí bilaterální smlouvy mezi ČR a USA a není součástí systému protiraketové obrany Severoatlantické aliance
- nesouhlas s umístěním radaru dlouhodobě vyslovuje více jak 60% našich občanů
- v případě vypsání referenda by koaliční vláda musela odkrýt karty a byla by nucena odborné argumentace a diskuse s veřejností
- s umístěním radaru USA se zároveň rozhoduje o dlouhodobém umístění zahraničních vojáků na našem území
- případné rozhodnutí umístit radar v ČR může mít negativní zahraničně politický vliv na naše vztahy s partnerskými evropskými zeměmi v rámci NATO i EU a na naše vztahy s Ruskou federací

Sociální demokraté odmítají aroganci moci ODS vůči veřejnosti, která je v případě odmítnutí referenda o případném umístění amerického radaru na našem území do očí bijící. ČSSD proto vyzývá politiky KDU-ČSL a SZ, aby v rámci vládní koalice podpořili vypsání referenda o případném umístění radaru v České republice.

Ing. Antonín Sed'a
místopředseda Výboru pro obranu PS PČR,
mluvčí ČSSD pro obranu

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
VE VĚCI RADARU NÁS VLÁDA VODÍ ZA NOS
(2.8.2007)**

Designovaný náměstek generálního tajemníka NATO Jiří Šedivý včera sdělil v českých médiích, že systém protiraketové obrany USA, jehož komponent má být budován v ČR, „nikdy nebude pod nějakou rozhodovací kuratelou NATO“. USA si prý vždy ponechají poslední slovo, zda-li použijí zbraně hromadného ničení. Zároveň z jeho prohlášení vyplynulo, že se nedá vůbec odhadnout, kdy se podaří propojit a harmonizovat protiraketový systém NATO a protiraketový systém USA.

Formulace Jiřího Šedivého týkající se propojení obou systémů jsou v rozporu s tvrzeními premiéra Topolánka a především ministryně obrany Parkanové v průběhu červnového jednání Poslanecké sněmovny. Na schůzi 19. června vystoupila ministryně Parkanová k bodu „Informace ze zasedání ministrů obrany NATO v Bruselu“ a označila toto jednání ve věci alianční protiraketové obrany Evropy za zlomové a zásadní. Paní ministryně zdůraznila svá očekávání spojená se summitem Aliance v dubnu 2008, kde prohlašovala, že ČR bude tvrdě pracovat na tom, aby na tomto summitu bylo přijato politické rozhodnutí o vytvoření komplementárního systému svázaného se systémem USA. Včerejší výroky pana Šedivého odkazují prohlášení představitelů vlády spíše do říše přání a snů.

Odlišná je také realita ve Sněmovně reprezentantů USA, kde se má tento týden hlasovat o rozpočtu na obranu USA. Povolovací výbor dolní komory Kongresu v něm navrhl provést řadu škrťů. Ze 310 mil. USD na přípravné práce na protiraketový projekt v Evropě neprošlo 139 mil. USD na antiraketový komponent tohoto systému v Polsku. Na jednání branného výboru Sněmovny 16. května 2007 přítomný náměstek ministra zahraničí Tomáš Pojar uvedl, že rakety a radar jsou spojené nádoby. „Jenom radar naši bezpečnost neřeší,“ řekl. Z tehdejší rozpravy ve Sněmovně vyplynulo, že radar bez raket je pro českou vládu nepřijatelný. Nyní přesně taková situace v americkém Kongresu hrozí. Vláda k tomu mlčí.

Zmocněnec vlády Tomáš Klvaňa jezdí po oblasti Brd a již ukazuje přesné umístění radaru. Ve výborech Sněmovny se poslancům tvrdilo, že vyjednávání s americkou stranou je standardní vyjednávací proces, který je naprosto demokratický, a že vyjednávání bude velmi tvrdé. Dokud není nic podepsáno, není nic rozhodnuto. Ve skutečnosti je to tak, že se celý proces řídí spíše zásadou Mirka Topolánka: „Kdybychom vám řekli pravdu, nikdy bychom volby nevyhráli.“ Parlament se vodí za nos a veřejnost se odsouvá stranou. Výroky Jiřího Šedivého potvrzují podezření, že občané jsou v údajné veřejné debatě manipulováni. A dnešní vládní elita je nebere vážně.

PhDr. Lubomír Zaorálek,
místopředseda PSP ČR a stínový ministr zahraničí ČSSD

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
VLÁDA JIŘÍHO PAROUBKA O UMÍSTĚNÍ RADAROVÉ ZÁKLADNY USA
NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY NEJEDNALA
(9.8.2007)**

Tvrzení, že vláda pod vedením Jiřího Paroubka jednala se Spojenými státy o umístění radaru v České republice či dokonce o něm jakkoliv rozhodovala, je jednoznačně a bez vší pochybnosti nepravdivé.

V období vlády pod vedením Jiřího Paroubka probíhaly pouze technické konzultace na ministerstvu obrany na úrovni expertů. Vláda jako celek ani předseda vlády jako osoba nebyli o těchto konzultacích informováni. Vzhledem k jejich technické podobě na úrovni expertů ministerstva to ani nebylo v daný okamžik nutné, neboť vláda v této věci nečinila a ani nemohla činit jakékoliv rozhodování.

Oficiální žádost Spojených států amerických vůči České republice o povolení umístění radaru na jejím území byla podána 19. ledna 2007. Tedy více než půl roku po vypršení mandátu vlády pod vedením Jiřího Paroubka.

Snahu prezentovat současné rozhodnutí Topolánkovy vlády o umístění radaru jako potvrzení předchozího rozhodnutí vlády Jiřího Paroubka proto považujeme na nesmyslné a věcně naprosto chybné. Žádáme tímto i média, která o záležitosti informují, aby byla ve svých formulacích přesná a korektní, a to vzhledem k výše popsané skutečnosti.

Jiří Ovčáček
vedoucí Sekce PR a marketingu ČSSD

www.cssd.cz

**TISKOVÁ ZPRÁVA ČSSD
VYJÁDŘENÍ MLUVČÍHO ČSSD PRO OBRANU
K ZÁMĚRU PŮSOBENÍ ČR V AFGHÁNISTÁNU V ROCE 2008
A VEDENÍ PRT V PROVINCII LÓGAR
(22.8.2007)**

Vláda schválila působení České republiky v Afghánistánu v roce 2008 v rámci Mezinárodních bezpečnostních podpůrných sil (ISAF) včetně návrhu na zřízení a vedení Provinčního rekonstrukčního týmu (PRT) Pol-e'Alam v provincii Lógar v součinnosti s USA.

Je s podivem, že před schválením záměru na působení ČR v Afghánistánu, neproběhla odborná diskuse ve výborech Poslanecké sněmovny PČR. A protože to není první příklad, kdy exekutiva obchází Parlament ČR, ČSSD nebude předem vystavovat žádný bianco šek pro výše uvedený záměr vlády.

A to přesto, že jsme si vědomi, jak velký důraz klade NATO na úspěch mise ISAF v Afghánistánu. Sociální demokraté opětovně připomínají, že ministryně obrany doposud nepředložila Výboru pro obranu koncepci vysílání sil a prostředků Armády ČR do zahraničních operací v letech 2008 až 2010. Přitom vláda již rozhodla o jejich působení v Afghánistánu v roce 2008, a to v době, kdy není známo, jak bude pokračovat reforma AČR.

ČSSD principiálně neodmítá diskusi nad zřízením a vedením PRT v Afghánistánu, pokud obdrží kompletní a relevantní informace k tomuto záměru. Tyto informace mimo jiné musejí zahrnovat komplexní zajištění činnosti PRT, včetně smluvního vztahu o využívání základny USA FOB Shank, finanční analýzy a přesný harmonogram zajištění rotací jednotlivých jednotek v souladu s možnostmi AČR. ČSSD bude dále požadovat informace o aktuální bezpečnostní situaci v provincii Lógar a zajištění prostředků pro aktivní a pasivní ochranu českých vojáků, včetně potřebné logistiky či přepravních prostředků.

Pro úspěch PRT jsou potřebné informace o konkrétních projektech rychlého dopadu (QIP), harmonogramu vlastní realizace a jejich profinancování, či účasti českých firem na jejich vybudování, včetně odhadu finančních přínosů. ČSSD považuje taktéž za důležité projednat další působení sil a prostředků AČR v ostatních zahraničních operacích s ohledem na zahraničně politické zájmy ČR a možnosti našeho státního rozpočtu.

Ing. Antonín Sed'a
místopředseda Výboru pro obranu,
mluvčí ČSSD pro obranu

**PRAŽSKÁ RADA KSČM ODMÍTÁ VÝSTAVBU
RADAROVÉ ZÁKLADNY USA V ČR
(18.9.2007)**

Pražská rada KSČM, pražští poslanci PS PČR a zastupitelé za KSČM jednoznačně odmítají výstavbu radarové základny USA na území České republiky - ať s jejím umístěním Severoatlantický pakt souhlasí nebo nesouhlasí - především z následujících důvodů:

Zvýšilo by se mezinárodní napětí

Roztáčely by se nové závody ve zbrojení

Česká republika by se mohla stát terčem případného útoku

Česká republika by se stala nástrojem jednostranné americké zahraniční politiky

Mohli bychom být zavlčeni do válečného konfliktu, který rozpoutají USA

Došlo by k omezení suverenity naší země

Základna by se měla stavět na hustě obydleném území jen 60 km od hlavního města Prahy

KSČM ve svém volebním programu odmítla přítomnost cizí vojenské základny. Žádná jiná politická strana umístění americké základny na území ČR ve svém volebním programu neměla.

Vláda však dává jasně najevo, že jejím cílem je radar prosadit bez ohledu na voliče. Na obelhávání a dezinformační kampaň pro radar vydává 15 milionů korun. Nezajímá ji, že většina našich občanů si umístění cizích vojsk a jejich základen na území ČR nepřeje. Česká vláda nezastává zájmy naší vlasti, ale zájmy USA. Chce rozhodovat o nás bez nás. My požadujeme referendum, ve kterém se vyjádří sami občané.

Marta Semelová
předsedkyně Pražské rady KSČM

www.kscm.cz

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	23
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	25
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	28
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	58
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	73

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka